

Atodiad A

Diweddariadau yn erbyn Blaenoriaethau BGC Caerdydd ar gyfer Gweithio mewn Partneriaeth

Amcan Lles 1: Mae Caerdydd yn lle gwyh i gael eich magu

Blaenoriaeth	Diweddariad
Ennill statws Dinas sy'n Dda i Blant UNICEF, gan sicrhau bod llais pob plentyn a pherson ifanc yn cael ei glywed a'u hanghenion yn cael eu hystyried wrth gynllunio a darparu gwasanaethau cyhoeddus.	Ym mis Hydref 2023, daeth Caerdydd yn ddinas gyntaf y DU i gael ei chynabod yn ffurfiol fel Dinas sy'n Dda i Blant (CDdB). Mae'r garreg filltir hon yn adlewyrchu dros chwe blynedd o waith cydweithredol gan bartneriaid Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC) Caerdydd, a ymunodd â Rhaglen Dinasoedd a Chymunedau sy'n Dda i Blant UNICEF yn 2017. Ers hynny, mae'r ddinas wedi hyrwyddo hawliau a lles plant a phobl ifanc, gyda'r uchelgeisiau bellach wedi'u hymgorffori yng Nghynllun Cynaliadwyedd Dinas sy'n Dda i Blant Caerdydd 2023-2026. Mae'r Cynllun yn nodi rhaglen waith ar draws pedwar maes blaenoriaeth. Mae'r cerrig milltir allweddol ar gyfer 2024/25 wedi'u hamlinellu isod: 1. Addysg Hawliau Plant: Hyrwyddo gwybodaeth a dealltwriaeth o Hawliau Plant Conglfaen dull Dinas sy'n Dda i Blant Caerdydd yw'r Wobr Ysgolion sy'n Parchu Hawliau (GYPH). Mae Caerdydd yn arwain y DU o ran cyflawniad GYPH, gyda thros 80% o ysgolion (103 allan o 128) bellach yn dal statws efydd, arian neu aur. Yn nodedig, mae 61 o ysgolion wedi symud ymlaen i arian neu aur, gan adlewyrchu ymrwymiad cryf a pharhaus i ymgorffori hawliau plant mewn bywyd ysgol pob dydd. Mae Swyddogion Cynor Caerdydd hefyd wedi dod yn aseswyr GYPH achrededig, gan atgyfnerthu ymroddiad hirdymor Caerdydd i addysg sy'n seiliedig ar hawliau. Mae hyfforddiant wedi'i dargedu a chynhwysol i oedolion hefyd yn parhau i fod yn flaenoriaeth allweddol, gyda sesiynau pwrpasol yn cael eu cyflwyno i weithwyr proffesiynol blynyddoedd cynnar, llywodraethwyr ysgolion, gofalmwr maeth a staff arlwyio ysgolion. Mae llunio polisïau sy'n seiliedig ar hawliau hefyd yn cael ei ymgorffori drwy gyflwyno hyfforddiant Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant (AEHP) pwrpasol, sydd ar gael i holl bartneriaid BGC Caerdydd. 2. Cyfranogiad ac Ymgysylltiad: Cyfranogiad gweithredol ac ystyrlon plant a phobl ifanc yn natblygiad y ddinas Cymerodd plant a phobl ifanc ran mewn 113 o weithgareddau ymgysylltu ffurfiol yn 2024/25, gan gyfrannu 2,837 o oriau dinasyddiaeth weithgar. Mae plant a phobl ifanc yn parhau i gael eu cynrychioli ar bedwar pwyllgor craffu, dau grŵp strategol, a thair rhaglen genedlaethol a rhyngwladol. Mae uchafbwyntiau yn 2024/25 yn cynnwys menter ledled y ddinas, lle cyd-gynlluniodd plant dan 11 oed Becyn Cymorth Gweithredu Cymdeithasol ar gyfer plant oedran cynradd, mewnbyn mewn prosiectau mawr ar chwarae, teithio llesol ac addysg sy'n ymdrin â chasineb at wragedd, a chyfranogiad mewn ymchwiliad fyd-eang i adnewyddu model cyfranogiad Lundy.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	3. Lle: Cynnwys plant a phobl ifanc mewn prosesau cynllunio a dylunio trefol Mae plant a phobl ifanc wedi chwarae rhan weithredol wrth lunio amgylchedd adeiledig Caerdydd. Mae 11 ardal o'r ddinas wedi'u mapio gan drigolion ifanc gan ddefnyddio dangosfyrddau data rhyngweithiol i nodi meysydd i'w gwella. Mae prosiect peilot yn treialu fframwaith Amgylcheddau Trefol sy'n Dda i Blant, wrth i blant a phobl ifanc barhau i fynd ati i gyfrannu at broses y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI). Mae cynlluniau ar y gweill i gyflwyno Canllaw Cynllunio Atodol newydd ar gyfer Chwarae a datblygu Gweledigaeth strategol ar gyfer Chwarae ar gyfer Caerdydd. Mae dull arloesol y ddinas bellach yn cael ei rannu'n genedlaethol ac yn rhyngwladol, gan ddangos arweinyddiaeth wrth greu mannau cyhoeddus cynhwysol, sy'n Dda i Blant. 4. Cyfartal ac yn Cael eu Cynnwys: Mynd i'r afael ag anghydraddoldeb a hyrwyddo parch a pherthyn Mae Caerdydd yn parhau i fod yn ymrwymedig i adeiladu dinas lle mae pob plentyn a pherson ifanc yn teimlo'n ddiogel, eu bod yn cael eu gwerthfawrogi, ac yn rhydd o wahaniaethu. Mae cyflawniadau diweddar yn cynnwys: • Darparu gweithdai gwrth-drais i bron 2,000 o ddynion ifanc mewn ysgolion a chymunedau. • Partneru â Plan International a Chymorth i Fenywod yng Nghymru i ehangu hyfforddiant gwyliwr gweithredol a chodi ymwybyddiaeth am degwch rhywedd. • Defnyddio ymchwil fel HerParks i ddylanwadu ar ddylunio parciau cynhwysol. • Ehangu'r peilot Take Your Place i hyrwyddo cyfleoedd arweinyddiaeth i bobl ifanc dosbarth gweithiol a mwyafrif byd-eang. • Mae pobl ifanc hefyd yn arwain mentrau cynhwysiant - gan ddatblygu adnoddau Iaith Arwyddion Prydain (BSL), ymgyrchoedd ymwybyddiaeth LHDTC+, a deunyddiau sy'n addas ar gyfer pobl niwroamrywiol - sy'n adlewyrchu ymrwymiad Caerdydd i ymgorffori cydraddoldeb a chynhwysiant ar draws bywyd cyhoeddus.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Drwy Addewid Caerdydd, gwella cydweithio rhwng Ysgolion, Cyflogwyr, a Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch i ddatblygu dilysrwydd y Cwricwlwm Ysgol yng Nghaerdydd ymhellach, gan gryfhau pŵer addysg i weddnewid dyfodol pobl ifanc ac adeiladu'r sgiliau sydd eu hangen ar gyfer gweithleoedd yr 21ain ganrif.	Mae Addewid Caerdydd yn gynghrair o gyflogwyr ledled y ddinas o sectorau twf yr economi, addysg uwch, addysg bellach, y trydydd sector ac ysgolion sy'n ceisio defnyddio cyfalaf economaidd, diwylliannol a chymdeithasol Caerdydd er budd plant a phobl ifanc. Er enghraifft, drwy gynnig gwybodaeth, sgiliau a phrofiadau dilys i bobl ifanc, ynghyd â chyfleoedd cyflogaeth a hyfforddiant, profiad gwaith a gweithgareddau cyfoethogi'r cwricwlwm. Mae dros 300 o gyflogwyr yn gweithio gydag Addewid Caerdydd ar hyn o bryd. Yn ystod 2024/25, gwnaeth Addewid Caerdydd gynydd sylweddol, gan gynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i): • Cafodd Addewid Caerdydd ei enwi'n Sefydliad y Flwyddyn y Sector Cyhoeddus yng Ngwobrau Symudedd Cymdeithasol y DU 2024, gan gydnabod ei effaith ledled y ddinas. • Hyrwyddwyd dros 2,000 o gyfleoedd ôl-16 trwy www.whatsnextcardiff.co.uk/cy/, gan helpu pobl ifanc i wneud dewisiadau gwybodus am eu camau nesaf. • Darparodd Rhaglen Profiad Gwaith Gwobr 'Beth Nesaf?' leoliadau ar gyfer 152 o ddisgyblion ym mis Gorffennaf 2025, a rhoddodd pob un ohonynt adborth cadarnhaol am y profiad a'u parodrwydd ar gyfer gwaith. Ers hynny, mae'r rhaglen wedi ei hehangu i gyrraedd dros 200 o ddisgyblion Chweched Dosbarth mewn pedair ysgol yng Nghaerdydd. Mae gwaith hefyd ar y gweill i gefnogi grŵp ehangach o ddysgwyr i gael mynediad at leoliadau profiad gwaith - gan gynnwys y rheini sydd ag Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r rheini sydd â phrofiad o fod mewn gofal - trwy baru lleoliadau dros ben. • Mae ymgysylltu â dysgwyr iau yn parhau i dyfu. Cyrhaeddodd 'Wythnos Agor Dy Lygaid' 71 o ysgolion cynradd, gan ymgysylltu â thros 16,000 o ddisgyblion a chafwyd adborth cryf gan gyfranogwyr. Mae ysgolion yn parhau i gael cefnogaeth i gynnal Fforymau Busnes, ac, yn Nhrelái a Chaerau, mae prosiect peilot ar y gweill i gyflwyno disgyblion blynyddoedd cynnar i'r byd gwaith. • Mae Addewid Caerdydd wedi sicrhau nawdd sector preifat ar gyfer y rhaglen Debate Mate, gan roi mynediad i ddisgyblion ar draws wyth ysgol uwchradd at raglen drafod 17 wythnos, cystadlaethau cenedlaethol, a chyfleoedd i ymgysylltu ag arweinwyr gan gynnwys y Prif Weinidog. • Mae Addewid Caerdydd yn parhau i wneud yn fawr o'r gwerth cymdeithasol drwy bartneriaethau â thros 160 o sefydliadau, gan ymgysylltu â thros 700 o ddisgyblion yn 2024/25. Mae prosiectau fel Llunio Fy Stryd, a ddatblygwyd gyda Phrifysgol Caerdydd a chontractwyr lleol, yn archwilio dulliau arloesol o ddarparu cyfleoedd ystyrlon i blant a phobl ifanc. • Mae llwybrau cyflogaeth â chymorth hefyd wedi ehangu, gyda 36 o bobl ifanc ag anableddau dysgu neu awtistiaeth yn cael mynediad at interniaethau a chyfleoedd cyflogaeth â chymorth. Mae partneriaeth newydd â Waitrose Pontprennau wedi arwain at ddau berson ifanc sydd â phrofiad o fod mewn gofal yn cael cyflogaeth ar ôl lleoliadau profiad gwaith.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	Mae gwaith wedi'i dargedu yn Nhrelái a Chaerau yn parhau fel rhan o'r Cynllun Gweithredu ehangach, gyda gweithgareddau yn cynnwys mentora, nosweithiau diwydiant, a chefnogaeth i bobl ifanc gael mynediad at raglenni fel yr Academi Cogyddion Iau a'r fenter Ymgysylltu ag unigolion o'r maes Adeiladu. Er gwaethaf y cynnydd a wnaed, mae heriau yn parhau. Mae angen herio camsyniadau ymhlith rhai cyflogwyr am bobl ifanc sy'n wynebu rhwystrau ac adeiladu dulliau cynhwysol, wedi'u teilwra sy'n diwallu anghenion amrywiol dysgwyr. Mae'r gwaith hwn yn gofyn am gynllunio'n ofalus a phartneriaeth barhaus. Yr her fwyaf arwyddocaol, fodd bynnag, yw cyllid. Ar hyn o bryd mae Addewid Caerdydd yn cael ei hariannu'n bennaf trwy Gronfa Ffyniant Gyffredin y DU, y mae disgwyl iddi ddod i ben ym mis Mawrth 2026. Heb gyllid amgen, mae risg na fydd y cynnydd a gyflawnwyd hyd yma yn cael ei gynnal. Wrth edrych ymlaen, bydd Addewid Caerdydd yn canolbwyntio ar bum blaenoriaeth strategol: grymuso partneriaid i wella dysgu; ehangu mynediad at brofiad gwaith ystyrlon; helpu pobl ifanc i wneud penderfyniadau gwybodus; gwneud yn fawr o werth cymdeithasol o gontractau a phartneriaethau; a datblygu cymorth targedig i'r rheini sy'n wynebu'r heriau mwyaf.
Datblygu dulliau arloesol yn gynnar i nodi'r rheini sy'n agored i Brofiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod (PNPau), gan roi ymyriadau ataliol, amlasiantaethol ar waith i gefnogi plant a theuluoedd cyn iddynt gyrraedd pwynt argyfwng.	Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae camau sylweddol wedi'u cymryd yng Nghaerdydd i wella'r broses o nodi plant sydd mewn perygl o Brofiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod (PPNau) yn gynnar, ac i wella ymatebion ataliol amlasiantaethol sy'n cefnogi teuluoedd cyn i broblemau ddwysáu. Mae'r datblygiadau allweddol yn cynnwys: 1. Integreiddio Cymorth Cynnar a Diogelu (CCCAD) drwy'r Hyb Cynghori, Cefnogi ac Amddiffyn i Deuluoedd Mae creu'r CCCAD wedi nodi cam mawr i gryfhau seilwaith ymyrraeth gynnar Caerdydd. Trwy gyfuno'r Hyb Diogelu Amlasiantaethol (MASH) a'r Porth Teuluoedd, mae'r CCCAD yn darparu un pwynt cyswllt ar gyfer cymorth a niwed. Bydd y model yn gweld partneriaid sydd wedi'u cydleoli yn gweithio ar y cyd mewn amgylchedd diogel, amlasiantaethol i rannu gwybodaeth, asesu risg, a phennu llwybrau cymorth priodol. Wrth ei fod yn ei ddyddiau cynnar, bydd y model integredig yn y pen draw yn galluogi gwneud penderfyniadau cyflymach, mwy gwybodus ac yn sicrhau ymateb amserol i bryderon diogelu, gan wella canlyniadau i blant a phobl ifanc. 2. Cymorth Cynnar yn Seiliedig ar Ardal yng Nghlwtwr Ysgolion Trelái a Chaerau Mae peilot newydd wedi ymgorffori timau Cymorth Cynnar mewn ysgolion yn Nhrelái a Chaerau, gan wella mynediad at gymorth ataliol i deuluoedd a hyrwyddo'r broses o nodi pryderon yn gynharach. Mae perthnasoedd cryfach â staff yr ysgol wedi arwain at well rhannu gwybodaeth, atgyfeiriadau mwy effeithiol, a mwy o ymgysylltiad gan rieni. Mae'r tîm hefyd wedi chwarae rhan allweddol wrth ailadeiladu ymddiriedaeth rhwng ysgolion a theuluoedd, atal uwchgryfeirio a hyrwyddo newid cadarnhaol parhaus. Bydd adolygiad o'r model hwn yn llywio cynlluniau i ehangu i ardaloedd newydd, gan gynnwys cymunedau mwy amrywiol yn ne Caerdydd.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	3. Cynllun Peilot Ymyrraeth Gynnar Gofal Sylfaenol Mae peilot cyfochrog a lansiwyd mewn partneriaeth â Chlwstwr Meddygon Teulu De-orllewin Caerdydd wedi penodi Swyddog Cyswllt Porth Teuluoedd mewn naw practis meddygon teulu. Mae'r dull hwn wedi caniatáu i feddygon teulu gyfeirio teuluoedd sydd â phroblemau anfeddygol yn uniongyrchol - fel tai, rhianta neu les emosiynol - i wasanaethau Cymorth Cynnar. Mae'r peilot wedi gwella mynediad at gymorth priodol, wedi lleihau atgyfeiriadau diangen i wasanaethau arbenigol, ac wedi arwain at ganlyniadau cadarnhaol i 90 % o deuluoedd a atgyfeiriwyd. Mae cyllid parhaus ar gyfer y fenter wedi'i sicrhau ar gyfer 2025/26. 4. Y Dechreuadau Gorau ar gyfer Babanod: Cymorth Cyn-enedigaeth sy'n seiliedig ar Seicoleg Mae'r fenter Dechreuadau Gorau ar gyfer Babanod yn cynnig dull sy'n seiliedig ar drawma, wedi'i arwain gan seicoleg, i gefnogi rhieni sy'n disgwyl lle gall babanod fod mewn perygl o fynd i ofal. Trwy gyfarfodydd fformiwla amlasiantaethol, mae cynlluniau ymyrraeth wedi'u teilwra yn cael eu datblygu ar y cyd, gan sicrhau bod cefnogaeth yn cael cyd-fynd ag anghenion teuluol. Mae'r rhaglen wedi arwain at 72 % o'r babanod a drafodwyd yn aros yng ngofal o leiaf un rhiant, ac mae adborth ymarferwyr wedi pwysleisio gwerth y model wrth ddeall trawma a chynyddu ymgysylltiad â gwasanaethau. 5. Gwella Cymorth sy'n Gynhwysol o ran Pobl Niwrowahanol ac sy'n Ystyriol o Drawma drwy Rianta Caerdydd Mae Rhianta Caerdydd wedi gwneud cynnydd o ran dod yn wasanaeth sy'n deall Niwrowahaniaeth, gan weithio tuag at Wobr Cynhwysiant y Gymdeithas Genedlaethol Awtistiaeth a chyflawni statws Deall a Derbyn Awtistiaeth. Mewn ymateb i adborth, mae rhaglenni rhianta ADCG penodol newydd wedi'u comisiynu, ac mae camau ymarferol wedi'u cymryd i leihau rhwystrau mynediad, gan gynnwys fideos lleoliadau wedi'u teilwra ac opsiynau cyflwyno 1 i 1 estynedig. Mae'r gwasanaeth yn parhau i ymgorffori ymarfer cynhwysol ar draws pob rhaglen, wedi'i lywio gan brofiad byw a chydgynghyrchu. 6. Defnyddio Ymgysylltu Creadigol i Adeiladu Cysylltiad: Prosiect Hwiangerddi Wedi'i gyflwyno trwy Dechrau'n Deg, mae'r Prosiect Hwiangerddi wedi cefnogi rhieni sy'n profi heriau iechyd meddwl amenedigol i gyd-greu hwiangerddi personoledig gyda cherddorion proffesiynol. Mae'r prosiect wedi cryfhau perthnasoedd arbennig rhieni-babanod, cefnogi lles emosiynol, a chreu cysylltiadau cyfoedion sy'n lleihau unigedd. Mae gwerthusiad yn dangos effaith gref ar iechyd meddwl mamau a datblygiad plant, gan ddarparu model y gellir ei efelychu o gymorth creadigol, ataliol. At ei gilydd, mae'r mentrau hyn yn dangos ymrwymiad system gyfan yng Nghaerdydd i nodi plant a theuluoedd sydd mewn perygl o PNPau yn gynharach, a darparu cymorth holistig, ataliol trwy gydweithredu cryf amlasiantaethol. Bydd y ffocws wrth symud ymlaen ar ymgorffori dysgu, graddio modelau effeithiol, a pharhau i deilwra cefnogaeth i ddiwallu anghenion amrywiol teuluoedd ledled y ddinas.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Darparu dull gweithredu meithringar, grymusol, diogel a dibynadwy o ran lles emosiynol ac iechyd meddwl i blant a phobl ifanc, gwella gwasanaethau ataliol a chefnogi plant sy'n cysylltu mewn trallod seicolegol aciwt. (Arweinydd Strategol: BPRh)	Mae amrywiaeth o fentrau yn cael eu datblygu i gefnogi lles emosiynol ac iechyd meddwl plant a phobl ifanc, gan gynnwys plant sydd mewn trallod seicolegol aciwt, drwy raglen Dechrau'n Dda Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol (BPRh) Caerdydd a'r Fro. Er enghraifft: • ARC: Mae Gwasanaethau Cymdeithasol Cyngor Caerdydd, Gwasanaethau Cymdeithasol Cyngor Bro Morgannwg a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro wedi datblygu model gofal newydd, gan ddarparu cymorth uniongyrchol i bobl ifanc sydd mewn trallod aciwt a seicolegol, yn ogystal â'u teuluoedd. Mae ARC yn darparu dull sy'n seiliedig ar drawma, sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn, ac sy'n canolbwyntio ar atebion, i gefnogi pobl ifanc a'u teuluoedd sydd mewn perygl o chwalu. Yn 2024-25, cefnogodd y gwasanaeth dros 20 o deuluoedd gyda thua 90% o bobl ifanc yn aros o fewn yr uned deuluol. • Goleudy: Mae ARC yn gweithio'n agos gyda Goleudy, gwasanaeth yn y GIG sy'n cefnogi pobl ifanc a'u teuluoedd sydd yn y trallod mwyaf ar draws Caerdydd a Bro Morgannwg. Mae'r tîm yn gweithio gydag ystod o bartneriaid amlddisgyblaethol i adeiladu ymyriadau 'cofleidiol' sy'n seiliedig ar drawma ac wedi'u gyrru gan fformiwla, gan helpu pobl ifanc i wneud synnwyr o'r hyn sydd wedi digwydd iddynt. Trwy gydol 2024, cefnogodd Goleudy 24 o bobl ifanc a'u rhwydwaith cymorth ehangach. • Enfys: Mae staff o Dîm Enfys¹, ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, yn ogystal â staff o Wasanaethau Plant Cyngor Caerdydd, wedi parhau i gydweithio i ddarparu cymorth therapiwtig gwybodus yn seicolegol i blant Caerdydd sydd wedi'u mabwysiadu neu sy'n derbyn gofal. • Mae Eich Teulu yn Bwysig: Trwy bartneriaeth â Chyngor Caerdydd, mae'r gwasanaeth hwn yn darparu Cynadledda Grŵp Teulu sy'n cefnogi gwneud penderfyniadau dan arweiniad teuluoedd. Mae teuluoedd yn cael eu cefnogi i nodi atebion i'r heriau y maent yn eu hwynebu, ac yn cael eu grymuso i wneud penderfyniadau gwybodus i alluogi gwell swyddogaeth a gwytnwch teuluol. • Family Lives: Mae Family Lives yn darparu Gwasanaeth Cymorth Rhieni a Lles sy'n derbyn atgyfeiriadau gan weithwyr proffesiynol a rhieni. Mae gwirfoddolwyr hyfforddedig yn darparu ystod o ymyriadau wedi'u teilwra i gefnogi teuluoedd â phlant sy'n profi heriau lles emosiynol ac iechyd meddwl. Cynigir cefnogaeth trwy sesiynau un i un a grŵp, yn ogystal â gweithdai sy'n canolbwyntio ar dechnegau rhianta effeithiol, strategaethau cyfathrebu, a deall niwrowahaniaeth.

¹ Tîm sy'n cynnwys seicoleg a therapi galwedigaethol sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal, sydd wedi'u mabwysiadu, ac sydd ar ffiniau gofal.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Cynyddu nifer y plant sy'n derbyn brechiadau/ imiwneiddiadau yng Nghaerdydd, yn enwedig yn y cymunedau/grwpiau economaidd-gymdeithasol mwyaf difreintiedig, trwy ddarparu dull wedi'i dargedu a arweinir gan ddata.	Er bod cyfraddau brechu plant yn 2024/25 yn dechrau dangos tuedd gadarnhaol, mae'r nifer cyffredinol sy'n manteisio arnynt yn parhau i fod yn is na'r targedau cenedlaethol. Mae gwahaniaethau sylweddol yn parhau ar draws y graddiant economaidd-gymdeithasol, yn ogystal ag o fewn cymunedau ethnig lleiafrifol. Mae'r anghydraddoldebau hyn yn cyflwyno heriau iechyd cyhoeddus parhaus. Er mwyn cefnogi targed Llywodraeth Cymru o gyflawni 90% o'r nifer sy'n manteisio ar y brechlyn MMR (y frech goch, clwy'r pennau, a rwbela) ym mhob ysgol sydd â dros 50 o ddisgyblion, mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yn parhau ag ymdrechion brechu mewn ysgolion. Mae'r risg o achosion o'r frech goch yn parhau i fod yn bryder, yn enwedig mewn ysgolion a chymunedau sydd â darpariaeth imiwneiddio isel. Mae gwaith ar y gweill yn benodol i fynd i'r afael â bylchau data a deallusrwydd hirsefydlog sydd wedi cyfyngu ar effeithiolrwydd brechu wedi'i dargedu mewn ysgolion. Mewn cydweithrediad â Chyngor Caerdydd, mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio i ddarparu data cywir i ysgolion ar lefelau imiwneiddio, ac arfogi timau brechu â gwybodaeth gyfredol am y boblogaeth ar gyfer pob ysgol. Bydd hyn yn galluogi targedu ymdrechion brechu yn fwy manwl gywir lle mae'r nifer sy'n manteisio arno isaf. Fodd bynnag, mae'r mwyafrif o frechiadau yn ystod plentyndod ac oedolaeth yn cael eu darparu trwy wasanaethau gofal sylfaenol dan gontractau presennol. Er mwyn cefnogi gwelliant yn y maes hwn, mae dull ar sail deallusrwydd yn cael ei ddatblygu i gynorthwyo gofal sylfaenol. Mae proffiliau dadansoddol yn cael eu creu i dynnu sylw at lefelau'r nifer sy'n manteisio a nodweddion poblogaeth ar gyfer pob practis meddyg teulu, gan helpu i nodi meysydd blaenoriaeth lle mae angen ffocws ychwanegol. Mae ymgysylltu â'r gymuned yn parhau i fod yn rhan allweddol o'r strategaeth. Mae'r fenter Hyrwyddwyr Brechu yn cael ei hehangu yn dilyn cynllun peilot llwyddiannus a oedd yn cynnwys rhieni o ystod o ysgolion, gan gynnwys cynrychiolwyr o gymunedau ethnig lleiafrifol. Mae'r hyrwyddwyr hyn yn chwarae rhan bwysig wrth fynd i'r afael â chamwybodaeth, hyrwyddo hyder mewn brechlynnau, a chynyddu ymwybyddiaeth o fanteision a diogelwch brechlynnau. Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro hefyd yn ymgysylltu'n uniongyrchol â chymunedau drwy fod yn bresennol mewn digwyddiadau diwylliannol, crefyddol a chymunedol, mewn cydweithrediad â Chyngor Caerdydd. Mae uned frechu symudol, a gafwyd yn ddiweddar, yn cael ei defnyddio mewn digwyddiadau o'r fath i gynnig cyfleoedd brechu cyfleus a gwella mynediad mewn ardaloedd lle mae'r nifer sy'n manteisio arno yn isel yn hanesyddol.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Cynyddu canran y plant a phobl ifanc sydd â phwysau iach a chynyddu lefelau gweithgarwch corfforol, drwy gyflawni Strategaeth Symud Mwy Bwyta'n Iach 2020-2023.	Mae cynnydd sylweddol wedi'i wneud o ran cefnogi plant a phobl ifanc i gynnal pwysau iach a chynyddu lefelau gweithgarwch corfforol trwy gyflwyno'r Strategaeth Symud Mwy, Bwyta'n Iach (2020-2023) a'i hesblygiad i'r Fframwaith Bwyd Da a Symudiad (2024–2030). Wedi'i chwblhau yn 2024, mae'r Fframwaith Bwyd Da a Symudiad yn adeiladu ar sylfeini Symud Mwy, Bwyta'n Iach, ac mae wedi'i llunio gan fewnbwn eang gan gymunedau a gweithwyr proffesiynol ledled Caerdydd a Bro Morgannwg. Mae'n nodi gweledigaeth a nodau a rennir i lywio gweithredu ar y cyd dros y chwe blynedd nesaf, gyda chefnogaeth Cynllun Gweithredu Bwyd Da a Symudiad (2024–2026). Mae perchnogaeth dros gamau gweithredu o fewn y cynllun yn cael ei rhannu ar draws llawer o sefydliadau, rhaglenni a phartneriaethau strategol. Mae'r themâu allweddol yn cynnwys: 1. Arweinyddiaeth a Galluogi Newid: Galluogi newid ym mhob rhan o'r system drwy arweinyddiaeth, creu dull polisi galluogi, meithrin gallu a thargedu cefnogaeth i anghenion pobl a chymunedau. 2. Amgylchedd Iach: Creu amgylchedd sy'n galluogi, cefnogi a hyrwyddo cyfleoedd ar gyfer bwyd da, ac yn ymgorffori symudiad fel rhan naturiol o fywyd pob dydd. 3. Lleoliadau Iach: Llunio ysgolion, gweithleoedd a lleoliadau cymunedol, gan greu cyfleoedd sy'n galluogi, cefnogi a hyrwyddo bwyd da a symudiad. 4. Pobl Iach: Galluogi cyfleoedd hygyrch a fforddiadwy ar gyfer bwyd da a symudiad sy'n deg ac yn gynhwysol i bawb drwy gydol eu bywydau. O safbwynt plant a phobl ifanc, mae meysydd cynnydd yn 2024/25 yn cynnwys: • Mae'r Rhaglen Plant a Theuluoedd (cynllun peilot 'PIPYN') yn gwella'r ddarpariaeth blyneddau cynnar yn Butetown, Grangetown a Glan-yr-afon drwy wella mynediad at chwarae awyr agored diogel, a bwyd fforddiadwy, sy'n briodol yn ddiwylliannol. • Mae mapio rhanddeiliaid ar y gweill i nodi'r rheini sy'n gallu cefnogi, a galluogi dulliau gweithredu ysgol gyfan o weithgarwch corfforol a bwyd – camau allweddol tuag at fodloni'r safonau cenedlaethol arfaethedig ar gyfer Ysgolion sy'n Hyrwyddo Iechyd a Lles. • Trwy'r Grŵp Partneriaeth Symud Mwy, mae dull mwy cydgysylltiedig tuag at yr ystod eang o raglenni gweithgarwch corfforol a gynigir i ysgolion yn cael ei ddatblygu. • Mae gwaith wedi dechrau i archwilio amseriad y diwrnod ysgol a'r effaith ar gyfleoedd ar gyfer bwyd da a symudiad, gan gynnwys datblygu map system sy'n amlinellu'r ffactorau allweddol. • Cwblhawyd y gwaith o gyflwyno Prydau Ysgol Am Ddim i Holl Blant

Blaenoriaeth	Diweddariad
	Ysgolion Cynradd ym mis Mehefin 2024, gyda'r ymdrechion presennol yn canolbwyntio ar gynyddu'r defnydd ar draws pob ysgol. - Mae'r rhaglen NYLO (Maeth i'ch Un Bach) yn parhau i gael ei chyflwyno mewn ardaloedd difreintiedig yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg, gydag 16 o raglenni grŵp teuluol wedi'u cwblhau hyd yma. Bydd y gwaith o ddarparu yn y dyfodol yn canolbwyntio ar gryfhau ymgysylltiad â theuluoedd sy'n byw mewn ardaloedd Dechrau'n Deg. - Mae dau gam o ymchwiliad i'r rhwystrau a'r hwyluswyr i fwydo ar y fron wedi cael eu cynnal gan y Ganolfan Ymchwil ar gyfer Iechyd, Gweithgarwch a Lles (CYIGLL), gan ddarparu mewnwelediad gwerthfawr i lywio polisi ac ymarfer yn y dyfodol. Er bod cynnydd sylweddol wedi'i wneud, mae heriau'n cynnwys adnoddau a chapasiti cyfyngedig ar draws y system, bylchau ansawdd data, costau lleoliadau cynyddol, a dibyniaeth ar gyllid prosiectau byrdymor. Mae'r blaenoriaethau ar gyfer 2025/26 yn cynnwys parhau i gyflawni'r Cynllun Gweithredu Bwyd Da a Symudiad (2024–2026), gyda ffocws ar ymgorffori newidiadau a mynd i'r afael â rhwystrau systemig i welliant hirdymor. Mae diweddariad mwy cynhwysfawr ar y rhaglen ehangach ar gael yn Amcan Lles 3: Cefnogi pobl allan o dlodi.
Lleihau nifer y plant a phobl ifanc sy'n dechrau smygu, a rhoi terfyn ar hyn yn y pen draw.	Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod targed uchelgeisiol i Gymru ddod yn ddi-fwg erbyn 2030. Mae Ymarferydd Iechyd Cyhoeddus penodedig, sy'n canolbwyntio ar atal smygu a fêpio, yn gweithio ledled Caerdydd a'r Fro i leihau nifer yr achosion o smygu i 5 % neu'n is (13 % ar hyn o bryd). Mae'r rôl hon yn darparu mentrau sy'n seiliedig ar dystiolaeth, gyda'r nod o helpu plant a phobl ifanc i wneud penderfyniadau gwybodus ac atal nifer y bobl sy'n dechrau smygu. Mae ymyriadau wedi'u targedu'n benodol mewn ardaloedd amddifadedd lle mae cyfraddau smygu yn uwch. Mae'r cyflawniadau allweddol yn 2024/25 yn cynnwys: - Darparu sesiynau ymwybyddiaeth smygu a fêpio fel rhan o raglen 'Bwyd a Hwyl' haf 2024, gan dynnu sylw at eu heffaith ar weithgarwch corfforol a ffitrwydd. - Cynnal sesiynau addysgol wedi'u teilwra mewn 16 ysgol gynradd, 5 ysgol uwchradd, a 3 lleoliad ieuenctid ers dechrau yn y swydd. - Ymgysylltu â phlant a phobl ifanc mewn digwyddiadau cymunedol, hyrwyddo'r rhaglen 'Helpa Fi i Stopio' (HFS), a chodi ymwybyddiaeth am risgiau smygu a fêpio. - Arwain grŵp amlasiantaethol sy'n canolbwyntio ar leihau nifer yr achosion o smygu ymhlith plant a phobl ifanc, hwyluso cydweithio a sicrhau bod camau gweithredu y cytunwyd arnynt yn cael eu cyflawni.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	- Trefnu a chynnal y gynhadledd “Atal Smygu a Fêpio mewn Plant a Phobl Ifanc yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg” yn Stadiwm Dinas Caerdydd, a fynychwyd gan dros 70 o gyfranogwyr, gan gynnwys yr heddlu, nyrsys ysgolion, swyddogion ieuenctid, ASH Cymru, a phartneriaid eraill. - Datblygu llwyfan Padlet fel hyb adnoddau canolog, hawdd ei ddefnyddio sy'n cynnig deunyddiau atal smygu a fêpio wedi'u paratoi, o ansawdd uchel, i weithwyr proffesiynol. - Cydgynhyrchu ffeithlun, a gynlluniwyd gan bobl ifanc, i gyfathrebu niwed smygu a fêpio yn effeithiol mewn ffordd berthnasol a diddorol. - Ysgrifennu erthygl ar gyfer Plant yng Nghymru i hyrwyddo sesiynau addysgol a thynnu sylw at y gwasanaethau cymorth sydd ar gael. - Ailgynllunio a chefnogi'r Cynllun Sticeri Ffenestri Di-fwg ar gyfer lleoliadau cyn-ysgol, gan annog rhieni a gofawyr i beidio â smygu na fêpio y tu allan i gatiau'r ysgol.
Datblygu model gofal integredig - a gwella'r cynnig cymorth - i blant a phobl ifanc sydd ag anghenion iechyd ac anabledd cymhleth sy'n cyd-ddigwydd. (Arweinydd Strategol: BPRh)	Drwy ei raglen Dechrau'n Dda, mae Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol (BPRh) Caerdydd a'r Fro yn defnyddio cyllid y Gronfa Integreiddio Rhanbarthol (CIRh) i gryfhau'r cynnig cymorth i blant a phobl ifanc ag anghenion iechyd ac anabledd cymhleth sy'n cyd-ddigwydd. Mae nifer o fentrau allweddol yn cael eu cyflawni ar hyn o bryd, gan gynnwys: - Cynllunio ar gyfer fy Nyfodol - dull rhanbarthol, amlasiantaethol i sicrhau pontio di-dor i fod yn oedolyn i bobl ifanc ag anghenion cymhleth. - Gwasanaethau Anableddau Dysgu Plant. - Atal ac Ymyrryd yn Gynnar i blant ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY). Yn ogystal, mae pum fflat â chymorth i bobl ifanc ag anghenion cymhleth, wedi'u staffio 24/7, wedi'u darparu. Cefnogwyd y cynllun gan fuddsoddiad gwerth oddeutu £1 miliwn o Gronfa Gyfalaf Integreiddio ac Ailgydbwyso. Wrth edrych ymlaen at 2025/26, mae rhaglen Dechrau'n Dda y BPRh yn cynnig y blaenoriaethau canlynol yn ei Gynllun Cyflawni Blynnyddol: For a further Diweddariad on work being undertaken in relation to Move More, Eat Well, please refer to Amcan Lles 3: Supporting People out of Poverty. - Gwella cymorth i blant a phobl ifanc ag anghenion cymhleth iawn. - Gwella cyfleoedd bywyd trwy weithio mewn partneriaeth yn y blynnyddoedd cynnar, gan symud ymlaen tuag at fodel a arweinir gan anghenion i gefnogi plant niwrowahanol yn well. - Datblygu datrysiad digidol i wella diogelu. - Archwilio sut y gall rhannu data ar draws sectorau gefnogi pob plentyn yn well.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Cyflawni cymunedau diogel a chefnogol i gadw ein plant a'n pobl ifanc yn ddiogel rhag niwed trwy: • Atal a lleihau troseddau gan blant a phobl ifanc drwy gyflawni'r Strategaeth Adeiladu Dyfodol Mwy Diogel Gyda'n Gilydd ar gyfer cyfiawnder ieuenctid. • Mynd i'r afael â thrais difrifol gan bobl ifanc drwy ddatblygu dull cadarn, integredig sy'n cael ei arwain gan ddata at wasanaethau cyhoeddus sy'n gweithio gyda phobl ifanc.	<u>Atal a lleihau troseddau gan blant a phobl ifanc drwy gyflawni'r Strategaeth Adeiladu Dyfodol Mwy Diogel Gyda'n Gilydd.</u> Mae Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid (GCI) Caerdydd wedi cwblhau'r gwaith o gyflawni ei Strategaeth 'Adeiladu Dyfodol Mwy Diogel Gyda'n Gilydd' (2022-2024), a oedd yn canolbwyntio ar bedwar llinyn: 1. Gweithio gyda phlant, teuluoedd a phartneriaid 2. Dadansoddi a newid systemau 3. Dewisiadau gwell, lleoedd mwy diogel 4. Gwneud iddo ddigwydd: llywodraethu ac arweinyddiaeth Cadarnhaodd adolygiad ym mis Ebrill 2025 fod cynnydd sylweddol wedi'i wneud ym mhob maes, gyda'r rhan fwyaf o gamau gweithredu bellach wedi'u hymgorffori yng ngweithgareddau 'busnes fel arfer' y gwasanaeth, a fydd yn parhau i gael eu hadrodd drwy'r Cynllun Cyfiawnder Ieuenctid Blynyddol statudol. Mae adborth gan y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid cenedlaethol ar gynlluniau blaenorol wedi bod yn gyson gadarnhaol. Mae gwaith ar newid systemig yn parhau, yn enwedig wrth fynd i'r afael â chamfanteisio ac anghymesuredd. Mae'r GCI yn arwain ar y bartneriaeth Diogelu Pobl Ifanc rhag Camfanteisio (SAFE), yn ogystal â'r peilot Mekanwaith Atgyfeirio Cenedlaethol sy'n gysylltiedig ag ymateb i gamfanteisio troseddol. Ar ben hynny, mae'r GCI yn parhau i fonitro anghymesuredd trwy ddefnyddio Pecyn Cymorth Anghydraddoldeb Ethnig y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid cenedlaethol ac mae'n gweithio gyda Swyddfa Comisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru i ddatblygu metrigau i nodi lle gallai anghymesuredd fodoli yn y defnydd o Ddatrysiadau y Tu Allan i'r Llys. Mae llywodraethu yn parhau i fod yn gryf, gyda chyfarfodydd chwarterol Bwrdd Rheoli Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid Caerdydd yn adolygu perfformiad, risg a chanlyniadau. Mae cyfraddau ailddoseddau wedi gostwng dros 50% yn y flwyddyn ddiwethaf, ac mae lefelau yn y ddalfa yn parhau i fod yn isel. Fodd bynnag, cododd ffigurau'r bobl hynny sy'n dod i gysylltiad â'r System Cyfiawnder Troseddol am y tro cyntaf dros 30%, yn bennaf oherwydd cyhuddiadau sy'n gysylltiedig â'r anhrefn yn Nhrelai ym mis Mai 2023. Mae'r GCI yn cydnabod bod pobl ifanc sy'n ymwneud â throseddau difrifol yn aml yn agored i gamfanteisio. Mae'r GCI yn gweithio'n agos gyda phartneriaid - gan gynnwys Gwasanaethau Plant a sefydliadau'r trydydd sector - i ddarparu cymorth cynnar, cyfannol, sy'n seiliedig ar drawma. Mae'r gwasanaeth yn parhau i ddarparu addysg ataliol mewn ysgolion, ac mae pobl ifanc a ryddhawyd dan ymchwiliad yn cael eu cefnogi trwy'r tîm Croesffyrdd. Ar ben hynny, mae'r GCI wedi cyfrannu'n sylweddol at Strategaeth Atal Trais y ddinas, yn enwedig wrth fynd i'r afael â throseddau cyllyll, camfanteisio a throseddau cyfundrefnol. Mae'n parhau i fod yn bartner allweddol mewn ymdrechion amlasiantaethol i gadw pobl ifanc yn ddiogel a lleihau trais difrifol ieuenctid ledled y ddinas.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	<u>Mynd i'r afael â thrais difrifol gan bobl ifanc drwy ddatblygu dull cadarn, integredig sy'n cael ei arwain gan ddata at wasanaethau cyhoeddus sy'n gweithio gyda phobl ifanc.</u> Mae Strategaeth Caerdydd Ddi-Drais 2025-2028, y disgwylir iddi gael ei chyhoeddi ym mis Mehefin 2025, yn blaenoriaethu'r gwaith o greu amgylchedd diogel lle mae plant a phobl ifanc yn teimlo'n ddiogel ac yn rhydd rhag effeithiau trais. Mae'n anelu at fod yn ystyriol o drawma, wedi'i gyrru gan ddata, yn gydweithredol, ac yn canolbwyntio ar y gymuned. Mae'r Strategaeth yn amlinellu'r camau allweddol sydd i'w cymryd: • Datblygu gweithgareddau ar gyfer rhieni a gofalwyr sy'n hyrwyddo perthnasoedd teuluol cadarnhaol ac yn creu lle diogel cefnogol ar gyfer cysylltu ag eraill. • Nodi'r gwasanaethau cymorth a gynigir i grwpiau wedi'u targedu o blant a phobl ifanc y mae trais yn effeithio arnynt. • Cefnogi amrywiaeth o raglenni cymunedol cydlynol sy'n ennyn diddordeb plant a phobl ifanc mewn gweithgareddau cadarnhaol gydag oedolion y gellir ymddiried ynddynt. • Cydweithio ag ysgolion a lleoliadau addysgol eraill ar yr amrywiaeth o ymyriadau ac adnoddau sy'n cefnogi gweithwyr proffesiynol. Gan gydnabod rôl hanfodol addysg wrth atal trais, datblygwyd Protocol Arfau mewn Ysgolion a Lleoliadau Addysgol i sicrhau dull cyson a chadarn o leihau risg. Mae'r protocol hwn yn darparu arweiniad a chymorth i bobl ifanc a'r gweithwyr proffesiynol sy'n gweithio gyda nhw. Yn ogystal, mae rôl Atal Trais wedi'i sefydlu mewn lleoliadau addysgol i ddiogelu pobl ifanc, meithrin amgylcheddau diogel, ac arwain mentrau sy'n hyrwyddo cymunedau di-drais. Bydd y rôl hon yn cynnwys ymgysylltu uniongyrchol â phobl ifanc, rhieni a staff. I gael rhagor o fanylion am y Strategaeth Atal Trais ddrafft, cyfeiriwch at Amcan Lles 4: Cymunedau Diogel, Hyderus a Grymus.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Nodi a chydabod gofalcwyr di-dâl, gan gynnwys gofalcwyr ifanc, am y cyfraniad hollbwysig maent yn ei wneud i'r gymuned a'r bobl maent yn gofalu amdanynt, a galluogi gofalcwyr di-dâl i fyw bywyd law yn llaw â gofalu. (Arweinydd Strategol: BPRh)	Gwnaeth Rhaglen Gofalcwyr Di-dâl Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol (BPRh) Caerdydd a'r Fro gynnydd sylweddol yn 2024/25 tuag at nodi, cydnabod a chefnogi gofalcwyr di-dâl ledled Caerdydd a'r Fro. Mae cyflawniadau allweddol yn cynnwys: • Cynulliad Gofalcwyr Di-Dâl: Cynhyrchwyd yr ail Gynulliad blynyddol ar y cyd â gofalcwyr a rhanddeiliaid lleol. Roedd y digwyddiad hwn, yr aeth llawer iddo, yn dathlu rôl hanfodol gofalcwyr di-dâl ac yn codi eu lleisiau wrth lunio gwasanaethau yn y dyfodol. • Modelau Gwasanaeth Newydd: Mae modelau diwygiedig ar gyfer y gwasanaethau Gwasanaeth Gwybodaeth i Ofalcwyr, Carer Friendly a Young Carers wedi'u rhoi ar waith. Mae gweithio mewn partneriaeth wedi bod yn allweddol, gan sicrhau bod y cymorth a ddarperir yn bersonol, yn hyblyg ac yn hygyrch i ofalcwyr di-dâl. • Nodi a Chefnogi Gwell: At ei gilydd, yn 2024/25: - Ar draws y rhanbarth, cafodd 690 o ofalcwyr di-dâl newydd eu nodi a'u cefnogi. - Ar draws y rhanbarth, cefnogwyd 63 o ofalcwyr ifanc newydd, gyda 191 o amcanion personol wedi'u cytuno. Nodwyd cyfartaledd o 114 o ofalcwyr ifanc mewn ysgolion cynradd a 322 mewn ysgolion uwchradd bob chwarter. - Cynhaliwyd 535 o asesiadau gofalcwyr ar gyfer trigolion Caerdydd. - Roedd 5,202 o ofalcwyr wedi'u cofrestru gyda Chyngor Caerdydd erbyn diwedd Chwarter 4. • Darpariaeth Seibiannau Byr: Elwodd 1,334 o ofalcwyr di-dâl ledled y rhanbarth o ystod o opsiynau seibiant byr a ddarparwyd gan sefydliadau'r trydydd sector. • Cyflwyniad Lleol Effeithiol - Prosiect Lioness: Roedd y prosiect yn canolbwyntio ar nodi gofalcwyr di-dâl yn y gymuned nad oeddent yn ymwybodol o'u statws ac yn ansicr ynghylch sut i gael mynediad at gymorth. Gweithiodd hwyluswyr i ddatblygu rhwydwaith allgymorth arloesol, a oedd yn sensitif yn ddiwylliannol, gan gyrraedd teuluoedd ynysig - yr oedd llawer ohonynt yn wynebu rhwystrau fel iaith, diweithdra a symudedd cyfyngedig - trwy ymweliadau cartref ac ymgysylltu mewn mannau lleol. Gyda chyllid, galluogodd y prosiect y gofalcwyr hyn i gymryd seibiannau byr a chael mynediad at adloniant. Mae'r dull wedi helpu i leihau stigma a chwalu rhwystrau i gael mynediad at gymorth. Wrth edrych ymlaen, bydd y Rhaglen Gofalcwyr Di-dâl yn parhau i gryfhau allgymorth, cynyddu ymwybyddiaeth, a mynediad cyfartal at gymorth - gan sicrhau bod mwy o unigolion yn cydnabod eu rolau gofalu ac yn cael eu grymuso i gael mynediad at y gwasanaethau a'r seibiant sydd eu hangen arnynt.

Amcan Lles 2: Mae Caerdydd yn lle gwych i dyfu'n hŷn

Blaenoriaeth	Diweddariad
Sefydlu gwasanaethau iechyd a gofal integredig, yn seiliedig ar ardal, sy'n canolbwyntio ar fodloni a gwella iechyd a lles y boblogaeth leol. (Arweinydd Strategol: BPRh)	Mae Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol (BPRh) Caerdydd a'r Fro yn cefnogi ystod eang o wasanaethau sy'n canolbwyntio ar wella iechyd a lles ledled y rhanbarth, gyda'r nod o gynyddu disgwyliad oes iach a lleihau'r galw hirdymor am ofal a chymorth cost uchel. Arddangoswyd y gwaith hwn yng nghynhadledd flynyddol y BPRh ar 16 Mai 2025, a ddaeth â dros 250 o weithwyr proffesiynol, partneriaid ac aelodau o'r gymuned ynghyd i fyfyrio ar gynnydd, cryfhau cysylltiadau, ac adnewyddu ymdrechion ar y cyd i wella iechyd a gofal cymdeithasol. Mae rhaglen Heneiddio'n Dda @Gartref y BPRh yn parhau i arwain y trawsnewidiad tuag at wasanaethau iechyd a gofal integredig, lleol ledled Caerdydd a'r Fro, gan alinio ag uchelgeisiau 'Cymru Iachach' a strategaethau cenedlaethol allweddol eraill. Mae'r rhaglen yn dwyn ynghyd nifer o flaenoriaethau cenedlaethol a lleol gan gynnwys: • Rhaglen Strategol Gofal Sylfaenol • Chwe Nod ar gyfer Gofal Brys ac Argyfwng • Meithrin Gallu drwy Ofal Cymunedol – Ymhellach, Yn Gyflymach • Llunio ein Lles i'r Dyfodol • Caerdydd sy'n Dda i Bobl Hŷn Mae'r cyflawniadau allweddol yn 2024/25 yn cynnwys: • Derbyniodd 7,017 o bobl gymorth Diogel@Gartref, gyda 67 % yn cael eu hanghenion wedi'u diwallu heb atgyfeiriad pellach at ofal cymdeithasol. Helpodd y gwasanaeth dros 1,000 o bobl i osgoi cael eu derbyn i'r ysbyty. Ar ben hynny, yn fras, darparodd y gwasanaeth wybodaeth, cyngor a chymorth i 96,260 o bobl. • Mae cyfarfodydd Tîm Amlddisgyblaethol bellach yn weithredol ym mhob un o'r naw clwstwr meddygon teulu ledled y rhanbarth, gan alluogi cymorth rhagweithiol i breswylwyr â salwch cronig, a bregus. • Mae Model Hybiau Gofal Integredig wedi'i gytuno ar gyfer ei gyflwyno'n rhanbarthol. • Mae model Teleiechyd yn cael ei dreialu gyda TEC Cymru. • Mae manyleb gwasanaeth Nyrsio Cymunedol newydd wedi'i datblygu i gyd-fynd â darpariaeth leol, ac mae gan bob un o'r 55 o bractisau meddygon teulu bellach fynediad at bresgripsiynu cymdeithasol. • Cytunwyd ar fodel Cynllunio Gofal y Dyfodol wedi'i alluogi'n ddigidol, ochr yn ochr â chynllun peilot Cynllunio Seiliedig ar Le a fydd yn llywio gwaith yn y dyfodol.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	Ochr yn ochr â'r Rhaglen @Gartref, mae'r BPRh yn cefnogi'r gwaith o ddarparu gwasanaethau Anableddau Dysgu integredig ledled y rhanbarth. Yn 2024/25, ailsefydlwyd y Bwrdd Strategol Anableddau Dysgu i ddarparu cyfeiriad strategol a goruchwyliaeth, gyda gallu rheoli gwell bellach ar waith i ysgogi gwelliant parhaus mewn gwasanaethau. Mae'r meysydd ffocws allweddol yn cynnwys prosiect rhanbarthol i gynyddu nifer y bobl sy'n manteisio ar Wiriadau Iechyd Blynyddol, a ddarperir mewn partneriaeth â phractisau meddygon teulu, a gwaith cydgynhyrchu i wella gwybodaeth a chymorth ynghylch rhyw a pherthnasoedd, wedi'i lywio gan bobl sydd â phrofiad bywyd. Mae cyllid cyfalaf hefyd wedi galluogi ystod o fentrau i gefnogi pobl yn eu cartrefi eu hunain, gan gynnwys offer ac addasiadau. Yn ogystal, mae dau brosiect cyfalaf ar y gweill yn Cherrydale Road a Chae Gwyn Road i ddatblygu llety byw â chymorth wedi'i deilwra i anghenion oedolion ag anableddau corfforol a/neu ddysgu. Yn ogystal, mae'r BPRh yn cefnogi'r gwaith o ddarparu Gwasanaethau Niwroamrywiaeth integredig ar draws y rhanbarth. Mae Grŵp Cyflawni Rhaglenni rhanbarthol wedi cynnal goruchwyliaeth o ymyriadau a ariennir, gan sicrhau dull cydweithredol ar draws ardaloedd lleol. Er mwyn gyrru newid a gwelliant system gyfan ymhellach ar draws gwasanaethau, cytunwyd i sefydlu Bwrdd Rhanbarthol Strategol sy'n canolbwyntio ar ddarparu cymorth sy'n cael ei arwain gan anghenion ac sy'n canolbwyntio ar unigolion niwrowahanol ledled y rhanbarth. Mae buddsoddiad ychwanegol o £77,000 wedi'i sicrhau i gefnogi teuluoedd plant sydd wedi bod ar restr aros Niwroamrywiaeth ers dros flwyddyn, gan alluogi partneriaid trydydd sector i gyflwyno ymyriadau wedi'u targedu, yn y gymuned. Ar ben hynny, mae rolau Cysylltwyr Cymunedol Niwroamrywiaeth wedi'u hymgorffori'n llwyddiannus mewn Gwasanaethau Plant, gan gynnig cefnogaeth ymarferol i deuluoedd o fewn cymunedau lleol.
Cyflawni'r Cynllun Gweithredu Dinas sy'n Dda i Bobl Hŷn, gan sicrhau y gall pobl hŷn fwynhau pob agwedd ar fywyd a'u bod yn cael cyfleoedd i gymryd rhan mewn gweithgareddau a digwyddiadau i wella eu lles ac i gyfoethogi eu bywydau.	Yn 2024/25, gwnaed ymrwymiad o'r newydd i wneud Caerdydd yn lle gwych i dyfu'n hŷn, wedi'i nodi gan ddatblygu Cynllun Gweithredu pum mlynedd newydd ar gyfer Caerdydd sy'n Dda i Bobl Hŷn. Mae hyn yn adeiladu ar y cynnydd a wnaed ers i Gaerdydd ddod yn aelod cyntaf Cymru o Rwydwaith Byd-eang Sefydliad Iechyd y Byd ar gyfer Dinasoedd a Chymunedau sy'n Dda i Bobl Hŷn ym mis Mawrth 2022. Mae'r ddinas bellach yn cael ei chydabod gan Sefydliad Iechyd y Byd fel aelod rhagorol o'r rhwydwaith, gyda'r Cynllun Gweithredu newydd yn cael ei ddisgrifio fel safon "Aur" gan y sefydliad. Bydd adroddiadau ar y prif bwyntiau blynyddol yn cael eu defnyddio i olrhain a rhannu cynnydd ledled y ddinas yn erbyn y camau gweithredu allweddol o fewn y cynllun. Er mwyn cefnogi cyflogaeth sy'n gynhwysol i oedran, mae pecynnau 'Addewid Cyflogwr Sy'n Dda i Bobl Hŷn' y Ganolfan Heneiddio'n Well wedi'u cyfieithu a'u dosbarthu ledled Caerdydd. Rhannwyd y rhain gyda sefydliadau'r sector gwirfoddol, cymunedol a mentrau cymdeithasol.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Cyflawni'r Cynllun Gweithredu Dinas sy'n Dda i Bobl Hŷn, gan sicrhau y gall pobl hŷn fwynhau pob agwedd ar fywyd a'u bod yn cael cyfleoedd i gymryd rhan mewn gweithgareddau a digwyddiadau i wella eu lles ac i gyfoethogi eu bywydau.	Mae cyfathrebu â phobl hŷn hefyd wedi parhau i fod yn flaenoriaeth, gyda sianeli sy'n dda i bobl hŷn yn cael eu defnyddio'n llawn trwy gydol y flwyddyn. Mae ymgyrchoedd wedi ymdrin â materion fel Credyd Pensiwn, Taliadau Tanwydd Gaeaf, rhaglenni brechu, diogelwch tân, a Phŵer Atwrnai. Cydgynhyrchwyd gwelliannau i wefan Caerdydd sy'n Dda i Bobl Hŷn gyda phobl hŷn, gyda'r wefan yn cael ei hail-lansio ym mis Hydref 2024 i gyd-fynd â Diwrnod Rhyngwladol Pobl Hŷn. Mae gwybodaeth nad yw'n ddigidol wedi'i rhannu'n eang trwy gylchlythyrau, fforymau, a'r rhwydwaith dinas gyfan o bartneriaid sy'n gweithio'n uniongyrchol gyda thrigolion hŷn. Mewn partneriaeth â chydweithwyr rhanbarthol a Thîm Iechyd Cyhoeddus Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, mae Llawlyfr Atal Dementia, wedi'i ddatblygu, gyda chymorth animeiddiadau byr, i helpu pobl i leihau eu risg o ddatblygu dementia. Mae'r llawlyfr wedi'i gyfieithu i Arabeg, Bengaleg, Somalieg ac Wrddw, gan sicrhau mynediad cynhwysol i'r wybodaeth bwysig hon. Mae'r dosbarthiad wedi cynnwys meddygfeydd, hybiau, llyfrgelloedd, Canolfannau Hamdden, grwpiau pobl hŷn, a phartneriaid Caerdydd sy'n dda i bobl hŷn, ac maent yn cael eu defnyddio'n weithredol mewn sesiynau optimeiddio'r ymennydd a gyflwynir gan Dîm Cof y Bwrdd Iechyd. Mae ymgysylltu â gwirfoddolwyr hefyd wedi bod yn gryfder allweddol y rhaglen yn 2024/25. Mae pobl hŷn wedi cael cymorth i ymgymryd â rolau ystyrlon, gan gynnwys Caring Friends sy'n cynnig cymorth un i un i ofalwyr di-dâl, Llysgenhadon sy'n Deall Dementia sy'n gweithio gyda busnesau i godi ymwybyddiaeth, gwirfoddolwyr sy'n cefnogi gweithgareddau ystyrlon ar wardiau iechyd meddwl oedolion hŷn, a Chymdogion Da yng Ngogledd Caerdydd yn helpu pobl sy'n agored i niwed i aros gartref cyn hired â phosib. Wrth edrych ymlaen at 2025/26, mae blaenoriaethau allweddol yn cynnwys annog cyflogwyr i fabwysiadu'r Addewid Cyflogwyr sy'n Dda i Bobl Hŷn, cefnogi ymchwil fel prosiect Technoleg Hygyrch 'Adjust Tech-3.0' gyda Phrifysgol Abertawe, a hyrwyddo'r weledigaeth ddigidol 'nid yn unig' i sicrhau bod pob preswilydd hŷn yn gallu cael mynediad at wybodaeth a gwasanaethau. Bydd yr Adroddiad ar y Prif Bwyntiau cyntaf ar gynnydd yn erbyn y Cynllun Gweithredu newydd yn cael ei gyhoeddi ar ddiwedd y flwyddyn gyntaf. Mae'r rhaglen, fodd bynnag, yn wynebu heriau parhaus. Mae cyflawni'r Cynllun Gweithredu yn dibynnu ar gyfraniadau gan ystod eang o bartneriaid, y mae llawer ohonynt yn profi pwysau ariannol aciwt. Bydd partneriaid BGC Caerdydd yn gweithio i ymhelaethu'r Addewid Cyflogwr sy'n Dda i Bobl Hŷn a sicrhau momentwm parhaus ac effaith ledled y ddinas.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Gweithio tuag at ddod yn Ddinas sy'n Deall Dementia sy'n helpu pobl sy'n byw gyda dementia a'u teuluoedd i ffynnu ac sy'n sicrhau bod gwasanaethau cyhoeddus a phenodol yn cael eu hail-lunio i ateb y galw presennol a'r galw yn y dyfodol. Mae hyn yn cynnwys sicrhau mynediad teg ac amserol i ddiagnosis a gofal sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn a ddarperir yn lleol, yn ogystal â chynyddu ymwybyddiaeth o ddementia a ffyrdd o leihau risg. (Arweinydd Strategol: BPRh)	Mae Rhaglen Dementia Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol (BPRh) Caerdydd a'r Fro yn parhau i yrru dull cydweithredol ledled y rhanbarth at wella iechyd yr ymennydd a gofal dementia, gyda chynnydd sylweddol wedi'i wneud yn ystod 2024/25. Mae blaenoriaethau strategol fel diagnosis cynnar, ymgysylltu cynhwysol, a chydgynhyrchu gyda phobl â phrofiad bywyd yn parhau i fod yn ganolog i'r ddarpariaeth. Mae'r Rhaglen Dementia yn cael ei chydabod fwyfwy ar lefel genedlaethol, gyda gwaith diweddar wedi'i gyhoeddi yn y Journal of Dementia Care a'i ddewis fel Esiampl Bevan. Mae cyflawniadau allweddol yn cynnwys: • Parhau i gyflwyno digwyddiadau ymgysylltu ac ymwybyddiaeth gynhwysol; ers mis Awst 2023, cysylltwyd â thros 1,100 o bobl ar draws 19 o ddigwyddiadau "Agor Drysau i Ymarfer yr Ymennydd" a gydgynhyrchwyd, gyda ffocws penodol ar gynyddu cyrhaeddiad i gymunedau heb gynrychiolaeth ddigonol. • Darparu Clinigau Asesu Cof mewn lleoliadau gofal sylfaenol, lle roedd 62% o'r rheini a gafodd ddiagnosis yng nghyfnod cynharaf dementia, gan alluogi cynllunio ac ymyrraeth amserol. • Cysylltwyd â thros 8,000 o bobl gan Weithwyr Cyswllt Asesu Cof, gan arwain at fwy na 3,000 o atgyfeiriadau i wasanaethau cymorth. • Penodwyd dau gysylltydd dementia newydd i wella mynediad at gymorth personoledig, yn y gymuned. • Addawodd 261 o sefydliadau newydd Ddeall Dementia, gan gyfrannu at dros 4,000 o bobl yn datblygu gwell dealltwriaeth o'r heriau sy'n wynebu'r rheini yr effeithir arnynt gan ddementia. • Mae lleihau risg dementia ac adnoddau iechyd yr ymennydd wedi'u hyrwyddo'n eang. • Mae'r Rhwydwaith Hyrwyddwyr Dementia, dan arweiniad pobl â phrofiad bywyd, yn parhau i lunio darparu gwasanaethau a hyrwyddo cydgynhyrchu. Mae Cynllun Cydgynhyrchu newydd yn cael ei ddatblygu i lywio gwaith partneriaeth yn y dyfodol. • Mae'r rhaglen EmpowerMind yn parhau i ddarparu llwyfan i bobl hŷn yr effeithir arnynt gan heriau iechyd meddwl, gan sicrhau bod eu lleisiau yn helpu i lunio gwasanaethau rhanbarthol. Yn gyffredinol, mae'r rhaglen yn ymgorffori ymagwedd ataliol sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ar draws gwasanaethau, gyda phwyslais cryf ar ymyrraeth gynnar, tegwch mynediad, ac arweinyddiaeth profiad bywyd.

Amcan Lles 3: Cefnogi pobl allan o dlodi

Blaenoriaeth	Diweddariad
Gweithredu'r Cyflog Byw Gwirioneddol ar draws y sectorau cyhoeddus a phreifat ac erbyn mis Tachwedd 2025: - Cynyddu nifer y cyflogwyr Cyflog Byw achrededig ledled y ddinas i 300. - Cynyddu nifer y gweithwyr sydd wedi cael codiad cyflog i'r Cyflog Byw Gwirioneddol i 13,900.	Mae Caerdydd yn parhau i fod yn ddinas flaenllaw yn y DU wrth hyrwyddo'r Cyflog Byw Gwirioneddol, gyda'r Bartneriaeth Dinas Cyflog Byw yn parhau i ddarparu arweinyddiaeth a chydlyn cryf. O fis Ebrill 2025, mae Caerdydd yn gartref i 225 o gyflogwyr Cyflog Byw achrededig, sy'n cynnwys dros 77,000 o weithwyr. Mae mwy na 10,000 o'r gweithwyr hyn wedi derbyn codiad cyflog uniongyrchol o ganlyniad i achrediad. Mae dadansoddiad Prifysgol Caerdydd, a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2025 yn amcangyfrif, ers 2012, bod mabwysiadu'r Cyflog Byw Gwirioneddol wedi cyfrannu dros £100 miliwn i'r economi leol, gan ddangos effaith economaidd a chymdeithasol ehangach y fenter. Er gwaethaf y cynnydd hwn, mae'r hinsawdd economaidd bresennol yn parhau i fod yn anodd. Yn 2024/25, ni wnaeth 17 o sefydliadau achrededig yng Nghaerdydd adnewyddu eu statws, yn bennaf oherwydd eu bod wedi rhoi'r gorau i fasnachu. Mae hyn yn adlewyrchu tuedd a welwyd dros y flwyddyn ddiwethaf. Fodd bynnag, enillodd 25 sefydliad newydd achrediad dros yr un cyfnod, gan sicrhau cynnydd net o 8. Wrth i dwf barhau, mae'n ymddangos bod y targed o gyrraedd 300 o gyflogwyr achrededig erbyn mis Tachwedd 2025 bellach yn annhebygol o gael ei gyflawni. I ymateb, bydd ymgrych gyfathrebu newydd yn lansio yn haf 2025, wedi'i hanelu'n arbennig at gyflogwyr mewn sectorau twf a'r diwydiannau lletygarwch a manwerthu, lle mae'r potensial ar gyfer derbyn y Cyflog Byw Gwirioneddol yn parhau i fod yn uchel. Ar yr un pryd, mae'r Bartneriaeth Dinas Cyflog Byw yn paratoi i adnewyddu ei Chynllun Gweithredu tair blynedd, a fydd yn rhan o gais Caerdydd i gadw ei statws Dinas Cyflog Byw ym mis Hydref 2025. Bydd y diweddariad hwn yn ailddatgan ymrwymiad hirdymor y ddinas wrth nodi meysydd newydd ar gyfer ymgysylltu a chyflawni wedi'u targedu.
Datblygu dulliau arloesol a arweinir gan ddata i fynd i'r afael ag anghydraddoldebau iechyd a chynyddu gwaith atal yn sgil y pandemig a'r argyfwng costau byw presennol, gan gynnwys: - Gwella cyfraddau brechu ac imiwneiddio plant yng Nghaerdydd - Gwella'r nifer sy'n manteisio ar sgrinio'r coluddyn - Lleihau nifer y bobl sy'n smygu	Er mwyn mynd i'r afael ag anghydraddoldebau iechyd, mae partneriaid yn symud ymlaen â'r rhaglen Cynyddu Gwaith Atal trwy ddull system gyfan sy'n cryfhau atal ar draws cwrs bywyd. Gwella cyfraddau brechu ac imiwneiddio plant yng Nghaerdydd. Mae gwaith ar y gweill i fynd i'r afael â heriau data a deallusrwydd sydd wedi cyfyngu'r gallu i ddarparu brechiadau wedi'u targedu mewn ysgolion. Nod menter ar y cyd rhwng Cyngor Caerdydd a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yw darparu gwybodaeth gywir i ysgolion am eu lefelau imiwneiddio, wrth hefyd arfogi timau brechu â data cyfredol am y boblogaeth ar gyfer pob ysgol. Mae'r dull mwy gwybodus hwn wedi'i gynllunio i wella cynllunio a chyflawni mewn ardaloedd lle mae'r nifer sy'n manteisio arno yn isel. Mae'r mwyafrif o frechiadau - yn ystod plentyndod ac oedolaeth - yn cael eu darparu trwy ofal sylfaenol dan gontractau presennol. Er mwyn cryfhau'r ddarpariaeth hon, mae dull a arweinir gan ddealltwriaeth yn cael ei ddatblygu i gefnogi gofal sylfaenol yn well. Mae proffiliau dadansoddol yn cael eu creu i fapio'r defnydd o frechlynnau a nodweddion poblogaeth ar lefel ymarfer, gan alluogi camau gweithredu â mwy o ffocws mewn ardaloedd lle mae darpariaeth isel.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	I gael diweddariad manylach ar ymdrechion i wella brechiadau plentynod a nifer y plant sy'n cael eu himiwneddio yng Nghaerdydd, cyfeiriwch at Amcan Lles 1: Mae Caerdydd yn lle gwyh i gael eich magu. Gwella'r nifer sy'n manteisio ar sgrinio'r coluddyn Mae'r data ar gyfer y nifer sy'n manteisio ar sgrinio'r coluddyn yn dangos bod y nifer honno wedi cynyddu o 60 % yn 2020/21 i 65.4 % yn 2021/22 yng Nghaerdydd. Fodd bynnag, mae'r data a ryddhawyd yn ddiweddar (Mai 2025) yn dangos bod y nifer sy'n manteisio wedi gostwng i 63.2 % yn 2023/24. Gwelwyd gostyngiad tebyg yn y nifer a fanteisiodd ym mhob ardal awdurdod lleol yng Nghymru ond un. Mae'n bwysig nodi bod optimeiddio ar gyfer pobl 51–54 oed wedi'i gychwyn ym mis Hydref 2023, sy'n golygu y byddai'r garfan hon wedi cael ei gwahodd am y tro cyntaf; cydnabyddir bod y nifer sy'n manteisio yn is mewn grwpiau oedran iau a phan gânt eu gwahodd am y tro cyntaf, sydd wedi cyfrannu at yr effaith hon. Fel yr adroddwyd y llynedd, mae blaenoriaethu imiwneddio, rheoli tybaco, a mentrau pwysau iach dan y rhaglen Cynyddu Gwaith Atal, wedi arwain at lai o ffocws ar hyrwyddo sgrinio'r coluddyn. Er gwaethaf hyn, parhaodd Cyngor Caerdydd a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro i ddosbarthu deunyddiau hyrwyddo a chydweithio ag Is-adran Sgrinio Iechyd Cyhoeddus Cymru i wella'r nifer sy'n manteisio, yn enwedig mewn ardaloedd lle mae'r nifer sy'n cymryd rhan yn is yn hanesyddol. Roedd gwella'r nifer sy'n manteisio ar sgrinio'r coluddyn hefyd wedi'i gynnwys mewn sawl cynllun clwstwr gofal sylfaenol, gydag ymdrechion i hyrwyddo sgrinio mewn digwyddiadau cymunedol dan arweiniad y Cyngor a'r Bwrdd Iechyd. Lleihau nifer y bobl sy'n smygu Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod targed uchelgeisiol i Gymru ddod yn ddi-fwg erbyn 2030. Yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg, mae hyn yn golygu lleihau nifer yr achosion o smygu i 5 % neu'n is erbyn diwedd y degawd, gostyngiad o'r lefel bresennol o 13 %. Mae cyflawni'r nod hwn yn gofyn am weithio partneriaeth parhaus a darparu ymyriadau ar sail tystiolaeth gyda'r nod o atal rhag dechrau smygu a chefnogi pobl i roi'r gorau iddi. Mae Ymarferydd Iechyd Cyhoeddus penodedig o fewn Tîm Iechyd Cyhoeddus Caerdydd a'r Fro yn arwain ar atal smygu. Ers dechrau yn ei swydd ym mis Mai 2024, mae'r ymarferydd wedi bod yn mynd ati i weithio gydag ysgolion, gwasanaethau ieuencid, a phartneriaid fel timau Ysgolion Iach i ddarparu addysg ar niwed smygu a fêpio, ac i gryfhau mentrau atal ledled y rhanbarth. Mae'r rhaglen 'Helpa Fi i Stopio' yn parhau i gynnig cymorth hygyrch i unigolion 12 oed ac yn hŷn sydd eisiau rhoi'r gorau i smygu. Mae cymorth ar gael trwy glinigau cymunedol, fferyllfeydd, gwasanaethau ffôn, a rhaglenni rhoi'r gorau iddi mewn ysbytai. Gall gweithwyr gofal iechyd proffesiynol neu unigolion hunangyfeirio. Mae gwasanaeth wedi'i deilwra hefyd ar gael yn benodol ar gyfer menywod beichiog a phobl sy'n geni. Mae'r rhaglen 'Helpa Fi i Stopio' wedi cyrraedd y rhestr fer ar gyfer Gwobr Atal mewn Gofal Iechyd yng Ngwobrau Cynaliadwyedd GIG Cymru 2025, gan gydnabod ei heffaith a'i harloesedd wrth gefnogi'r broses o roi'r gorau i smygu.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Cynyddu canran y bobl sydd â phwysau iach a chynyddu lefelau gweithgarwch corfforol, yn enwedig yn y cymunedau mwy difreintiedig, trwy gyflwyno'r Strategaeth Symud Mwy, Bwyta'n Iach 2020-2023.	Fel y nodwyd yn Amcan Lles 1, 'Mae Caerdydd yn Lle Gwych i Gael eich Magu', mae'r Strategaeth Symud Mwy, Bwyta'n Iach (2020-2023) wedi esblygu'r Fframwaith Bwyd Da a Symudiad (2024-2030). Wedi'i gwblhau yn 2024, mae'r Fframwaith Bwyd Da a Symudiad yn adeiladu ar sylfeini Symud Mwy, Bwyta'n Iach, ac mae wedi'i lunio gan fewnbwn eang gan gymunedau a gweithwyr proffesiynol ledled Caerdydd a Bro Morgannwg. Mae'n nodi gweledigaeth a nodau a rennir i lywio gweithredu ar y cyd dros y chwe blynedd nesaf, gyda chefnogaeth Cynllun Gweithredu Bwyd Da a Symudiad (2024–2026). Mae perchnogaeth dros gamau gweithredu o fewn y cynllun yn cael ei rhannu ar draws llawer o sefydliadau, rhaglenni a phartneriaethau strategol. Mae'r themâu allweddol yn cynnwys: 1. Arweinyddiaeth a Galluogi Newid 2. Amgylcheddau Iach 3. Lleoliadau Iach 4. Pobl Iach Mae'r meysydd cynnydd yn 2024/25 yn cynnwys: Arweinyddiaeth a Galluogi Newid • Mae Grŵp Arweinyddiaeth a Galluogi Newid newydd wedi'i sefydlu i ddarparu goruchwyliaeth strategol o'r Cynllun Gweithredu. • Mae Grŵp Partneriaeth Symud Mwy wedi'i greu i gydlynu ymdrechion chwaraeon a gweithgarwch corfforol. • Mae rhaglen dysgu arweinyddiaeth systemau wedi'i datblygu a'i chyflwyno i adeiladu capasiti. • Mae arbenigwyr data wedi'u comisiynu i wella mewnwelediad i dueddiadau pwysau iach, bwyd a gweithgarwch corfforol lleol. Amgylchedd Iach • Bydd Cynllun Datblygu Lleol newydd Caerdydd yn adlewyrchu ymrwymiad i gefnogi iechyd a lles yn ein hamgylcheddau trefol. • Mae cyfyngiadau ar hysbysebu cynnyrch sy'n uchel mewn braster, halen a siwgr wedi'u gweithredu ar seilwaith y Cyngor (hysbysfyrddau, pyst lampau, a chylchfannau) a safleoedd Ysbyty Athrofaol Cymru (safleoedd bysus). • Mae archwiliad cyfleusterau cynhwysfawr ar gyfer mannau chwaraeon a gweithgarwch corfforol yng Nghaerdydd ar y gweill. • Mae'r Siarter Teithio Iach yn parhau i ennill momentwm gyda mwy o gofrestrïadau a gwelliannau seilwaith.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	Lleoliadau Iach • Mae'r fenter Gwadnau Gweithgar yn ennill gwelededd ac yn cael ei mabwysiadu ledled Cymru. • Mae llawer iawn o waith yn cael ei wneud gydag ysgolion, gan gynnwys mapio rhanddeiliaid i gefnogi dulliau gweithredu ysgol gyfan o ymdrin â bwyd a gweithgarwch corfforol, cydlynu rhaglenni gweithgarwch corfforol, a mewnwleddiad i strwythur y diwrnod ysgol. Ar ôl cyflwyno Prydau Ysgol Am Ddim i Holl Blant Ysgolion Cynradd ym mis Mehefin 2024, gyda'r ymdrechion bellach yn canolbwyntio ar gynyddu'r defnydd ym mhob ysgol. Mae rhagor o wybodaeth ar gael yn Amcan Lles 1: Mae Caerdydd yn lle gwych i gael eich magu. Pobl Iach • Mae fframweithiau hyfforddi 'Sgwrs Iach' yn cael eu hadolygu i wella ansawdd a chyrhaeddiad sgysiau iechyd ataliol, gan gynnwys gweithgarwch corfforol. • Mae meddalwedd wedi'i chaffael i ddatblygu 'canfyddwr gweithgarwch corfforol', gyda mewnbwn gan randdeiliaid gofal iechyd a chymunedol. • Mae Rhwydwaith Presgripsiynu Cymdeithasol ar gyfer Gweithgarwch Corfforol wedi'i sefydlu ac mae'n llywio hyfforddiant a chydweithio. • Mae ymgyrch addysg gyhoeddus ar chwarae yn yr awyr agored wedi'i chyflwyno, ochr yn ochr â phecynnau cymorth a hyfforddiant i weithwyr proffesiynol. • Mae gallu datblygu cymunedol wedi'i adeiladu trwy hyfforddiant Datblygu Cymunedol Seiliedig ar Asedau. • Mae'r prosiect Symud Mwy, Bwyta'n Iach, a ariennir gan y Gronfa Ffyniant Gyffredin (CFfG), wedi gwneud cynnydd yn Nhrelái a Chaerau, a Trowbridge a'r Sblot. Mae'r gwaith hwn wedi datblygu dealltwriaeth a rennir o'r cyfleoedd, yr heriau a'r galluogwyr ar gyfer gweithgareddau dan arweiniad y gymuned. Trwy gefnogaeth gan C3SC, mae £35,000 mewn grantiau bach wedi'i ddosbarthu i grwpiau lleol – gan alluogi ystod eang o weithgareddau a arweinir gan y gymuned, ac adeiladu cysylltiadau cryfach rhwng sefydliadau ar lawr gwlad a ffynonellau cymorth. Er bod cynnydd sylweddol wedi'i wneud, mae heriau'n cynnwys adnoddau a chapasiti cyfyngedig ar draws y system, bylchau ansawdd data, costau lleoliadau cynyddol, a dibyniaeth ar gyllid prosiectau byrdymor. Mae'r blaenoriaethau ar gyfer 2025/26 yn cynnwys parhau i gyflawni'r Cynllun Gweithredu Bwyd Da a Symudiad (2024–2026), gyda ffocws ar ymgorffori newidiadau a mynd i'r afael â rhwystrau systemig i welliant hirdymor.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Cydweithio i fynd i'r afael â digartrefedd a'i atal, gan ganolbwyntio ar ddarparu opsiynau tai cynaliadwy a fforddiadwy ledled y ddinas i gwrdd â'r lefelau cynyddol o angen aciwt am dai, gan gynnwys i'r rheini sydd angen tai penodol gyda chymorth.	Ym mis Rhagfyr 2023, cyhoeddodd Caerdydd argyfwng tai mewn ymateb i bwysau llethol a'r galw parhaus am wasanaethau digartrefedd. Ar y pryd, roedd pob un o'r 1,699 o unedau llety dros dro ledled y ddinas yn llawn, gan gartrefu 707 o deuluoedd, 806 o bobl sengl, a 186 o bobl ifanc. Roedd rhestrau aros ar gyfer llety dros dro wedi cynyddu 150% ers 2021, er gwaethaf cynnydd sylweddol yn yr unedau sydd ar gael dros yr un cyfnod. Er mwyn mynd i'r afael â'r argyfwng, cryfhodd Caerdydd ei gwasanaethau Atal Digartrefedd, gan ehangu mynediad at gymorth a chanolbwyntio ar ymyrraeth gynnar. Mae cymorth bellach ar gael yn rhwydd mewn Hybiau Cymunedol a lleoliadau amrywiol ledled y ddinas. Er bod y mesurau cynnar hyn wedi helpu i sefydlogi'r sefyllfa, mae heriau sylweddol yn parhau. Oherwydd graddfa'r galw, mae gwestai yn parhau i chwarae rhan hanfodol wrth ddarparu llety dros dro, yn enwedig i bobl sengl a theuluoedd digartref. Fodd bynnag, trwy gyflwyno datblygiadau tai newydd a mabwysiadu dull arloesol 'defnydd yn y cyfamser' - gan ddefnyddio safleoedd datblygu yn y dyfodol i osod unedau modiwlaid o ansawdd uchel - mae'r cyflenwad o lety dros dro wedi cynyddu, gan leihau dibyniaeth ar westai. Mae Caerdydd ar flaen y gad o ran datblygiadau 'defnydd yn y cyfamser', gan arloesi'r dull hwn yng Nghymru. Mae cynllun o 156 o gartrefi modiwlaid wedi'i gwblhau ar hen safle'r Gwaith Nwy yn Grangetown. Bydd yr unedau symudol hyn yn cael eu hadleoli yn ddiweddarach pan fydd y gwaith o ddatblygu llety parhaol yn dechrau. Ar ben hynny, mae ail brosiect defnydd yn y cyfamser wedi darparu 44 o fflatiau un person yng Nghwrt Ephraim, gyda chynigion ychwanegol yn cael eu harchwilio ar hyn o bryd. Yn ogystal â thai modiwlaid, mae caffaeliadau eiddo ar raddfa fawr wedi bod yn hanfodol wrth ehangu darpariaeth llety Caerdydd: • Mae gwesty'r Ibis yn Butetown wedi'i brynu i ddarparu llety un person, dros dro, hanfodol. • Mae 20 o fflatiau yng Ngerddi Howard ym Mhlasnewydd wedi'u sicrhau i gynyddu'r opsiynau tai sydd ar gael. • Ym mis Awst 2025, bydd Caerdydd yn cwblhau'r broses o brynu 77 o fflatiau ar Heol Richmond. • Ym mis Mehefin 2025, bydd Cam 1 addasiad preswyl Harbwr Scott wedi'i gwblhau. Er mwyn cefnogi twf tai fforddiadwy, mae Rhaglen Datblygu Tai Caerdydd yn parhau i ddarparu canlyniadau sylweddol. Yn 2024/25, darparodd y rhaglen 217 o gartrefi cyngor newydd ochr yn ochr â 177 o unedau a gafwyd trwy bryniannau strategol. Hyd yn hyn, mae'r Rhaglen wedi darparu 1,317 o gartrefi newydd, gyda'r potensial i ddatblygu dros 4,000 yn rhagor ar draws 65 o safleoedd datblygu.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Adeiladu ar lwyddiant dull ‘Dim Mynd Nôl’ Caerdydd tuag at gysgu ar y stryd, drwy ddatblygu dull sy’n seiliedig ar drawma ac iechyd y cyhoedd i effeithio’n gadarnhaol ar fywydau pobl sy’n agored i niwed, yn enwedig y rheini sydd wedi arfer byw ar y stryd.	Mae Grŵp Ffyrdd o Fyw ar y Stryd ac Anghenion Cymhleth y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol yn parhau i fynd i’r afael â’r cymhlethdod cynyddol a’r risgiau sy’n wynebu unigolion sy’n treulio cyfnodau estynedig ar y strydoedd. Mae ei brif flaenoriaethau yn cynnwys: • Diogelu unigolion sy’n agored i niwed • Ymateb i’r cynnydd mewn cyflyrau iechyd meddwl difrifol • Mabwysiadu dulliau sy’n ystyriol o drawma • Mynd i’r afael â’r cysylltiadau rhwng ffyrdd o fyw ar y stryd, trais, a hunanladdiad Mae’r blaenoriaethau hyn yn cael eu hatgyfnerthu ymhellach gan y dull Gofal Cywir, Person Cywir sy’n cael ei weithredu gan Heddlu De Cymru mewn partneriaeth ag asiantaethau lleol. Nod y model hwn yw sicrhau bod unigolion ag anghenion iechyd a/neu ofal cymdeithasol yn cael eu cefnogi gan y gwasanaeth mwyaf priodol. Yn ogystal, mae’r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol yn gweithredu dull lleol, gan ganolbwyntio ar ardaloedd ward allweddol, gan gynnwys Butetown. Nod y dull hwn yw darparu cymorth mwy targedig ac ymatebol sydd wedi’i deilwra i anghenion penodol pob cymuned. Trwy gryfhau cydweithredu partneriaeth, mae’n ceisio gwella canlyniadau ac adeiladu hyder cymunedol.

Amcan Lles 4: Cymunedau diogel, hyderus a grymus

Blaenoriaeth	Diweddariad
Ymateb i'r Ddyletswydd Trais Difrifol statudol newydd, a ategir gan ddull gweithredu sy'n seiliedig ar iechyd y cyhoedd o leihau trais.	Mewn ymateb i'r Ddyletswydd Trais Difrifol, cynhaliodd y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol Asesiad Anghenion Strategol, a datblygodd broffil cynhwysfawr o drais yng Nghaerdydd. Arweiniodd hyn at greu Strategaeth Atal Trais ddrafft ('Caerdydd Ddi-Drais'), a ddatblygwyd mewn cydweithrediad â phartneriaid. Mae'r Strategaeth ddrafft yn cymryd dull sy'n seiliedig ar iechyd, ac yn cael ei chefnogi gan Gynllun Cyflawni sy'n amlinellu prosiectau ac ymyriadau partneriaeth allweddol. Yn dilyn blwyddyn gyntaf y Strategaeth ddrafft, cynhaliwyd gwerthusiad i asesu ei heffeithiolrwydd a darparu tystiolaeth ar gyfer y dull presennol. Disgwylir i strategaeth hirdymor ar gyfer 2025-2028 gael ei lansio yn ystod y misoedd nesaf. Mae sawl menter allweddol eisoes ar y gweill: - Llywodraethu gwell: Mae'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol yn atgyfnerthu ei strwythur trwy integreiddio'r Grŵp Trais Difrifol a Throseddau Cyfundrefnol â'r Grŵp SAFE (Diogelu Pobl Ifanc rhag Camfanteisio). Bydd y cydweithrediad hwn yn gwella'r gwaith o rannu dealltwriaeth, yn nodi tueddiadau sy'n dod i'r amlwg, ac yn gwella ymdrechion gorfodi dan arweiniad Heddlu De Cymru. - Hel, Dal, Cryfhau: Mae fframwaith 'Hel, Dal, Cryfhau' Heddlu De Cymru yn gweithio i darfu ar droseddau cyfundrefnol ac ymddygiadau niweidiol, sefydlogi cymunedau yr effeithir arnynt, a meithrin gwytnwch hirdymor.
Mynd i'r afael â phob math o drais yn erbyn menywod a merched, cam-drin domestig a thrais rhywiol, a chymryd camau i gryfhau'r cymorth sydd ar gael i ddioddefwyr, gan gynnwys cytuno ar - a gweithredu - strategaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol.	Mae mynd i'r afael â Thrais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (VAWDASV) yn parhau i fod yn flaenoriaeth allweddol i'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol. Mae'r cynnydd yn 2024/25 yn cynnwys: - Cwblhau dadansoddiad anghenion hyfforddiant rhanbarthol, gan ddarparu dealltwriaeth gliriach o ofynion datblygu'r gweithlu. - Diweddariadau i ddogfennaeth y Fframwaith Hyfforddiant Cenedlaethol (FfHC) i adlewyrchu newidiadau lleol mewn polisi ac ymarfer. - Parhau i ddarparu ymyrraeth gynnar i droseddwyr, gan gynnal dull cam i fyny, cam i lawr i gefnogi newid ymddygiad. - Ymgrych Rhuban Gwyn lwyddiannus, sy'n cynnwys calendr rhanbarthol o ddigwyddiadau gyda lefelau cryf o bresenoldeb ac ymgysylltiad cyhoeddus. - Recriwtio Cydlynedd Cynhadledd Amlasiantaeth Asesu Risg (CAAR) Caerdydd. - Trosglwyddo o gyfarfodydd CAAR dyddiol i gyfarfodydd wythnosol, gyda chydlynwyr Caerdydd a'r Fro yn gweithio gyda'i gilydd i alinio prosesau a gwella cydlyniant strategol.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	Er bod cynnydd wedi'i wneud, mae recriwtio wedi bod yn her allweddol dros y flwyddyn ddiwethaf, gyda'r swydd cynghorydd rhanbarthol yn aros yn wag am gyfnod. Effeithiodd hyn ar fomentwm ond mae bellach wedi'i ddatrys, gan roi'r bartneriaeth mewn sefyllfa gryfach wrth symud ymlaen. Mae'r blaenoriaethau ar gyfer 2025/26 yn cynnwys: • Ailgomisiynu gwasanaethau VAWDASV arbenigol ledled Caerdydd a Bro Morgannwg. • Gweithredu Cynllun Hyfforddi VAWDASV yn llawn, gan gynnwys cyflwyniad wedi'i ddiweddarau o'r Fframwaith Hyfforddiant Cenedlaethol. • Gwella'r gwaith o gasglu a dadansoddi data i lywio cynllunio, cyflwyno a gwerthuso'n well. • Mapio ac ehangu gweithgareddau ymgysylltu a chyfranogiad goroeswyr, i sicrhau bod profiad bywyd yn llywio ymarfer a pholisi. • Parhau i ddatblygu dangosfwrdd data rhanbarthol, gan ddarparu mewnwelediadau lefel uchel i ganlyniadau. • Datblygiad parhaus o Drefniadau Gweithredu Safonol ar gyfer y Gynhadledd Amlasiantaeth Asesu Risg mewn ymateb i brosesau wedi'u diweddarau. • Cefnogi'r gwaith o greu llwybrau clir ar gyfer ymateb i anffurfio organau cenhedlu benywod (AOCB) a cham-drin ar sail anrhydedd, gan sicrhau nodi, amddiffyn a chefnogi cynnar.
Gweithio mewn partneriaeth i nodi achosion o bobl sy'n agored i niwed ac atal niwed gyda'r hwyr ac economi'r nos.	Mae atal niwed gyda'r hwyr ac economi'r nos yn ffocws allweddol i'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol. Mae Strategaeth Caerdydd Ddi-Drais yn blaenoriaethu cydweithio i atal trais yn economi'r nos trwy nodi risgiau a gwendidau. Mae'r Strategaeth yn nodi'r camau gweithredu canlynol: • Darparu a chodi ymwybyddiaeth o wasanaethau cymorth amrywiol a mannau diogel sydd ar gael i ddefnyddwyr economi'r nos pan fyddant yn agored i niwed neu'n teimlo'n anniogel. Er enghraifft, y Ganolfan Triniaeth Alcohol, y Stiwardiaid Nos, yr Ap Safe Places, y Bugeiliaid Stryd a'r Bws Diogelwch Myfyrwyr. • Datblygu dull lleihau niwed i leihau'r risg o niwed o alcohol a sylweddau eraill, gan ddatblygu'r dull hwn gyda phartneriaid allweddol fel safleoedd trwyddedig, yr heddlu, iechyd, colegau a phrifysgolion. • Cefnogi pob sefydliad sy'n gweithredu yn economi'r nos - gyda gwybodaeth eu gweithlu am faterion megis, ond heb fod yn gyfyngedig i, drais rhywiol, sbeicio diodydd a chamfanteisio - trwy roi cyfleoedd iddynt gael mynediad at Hyfforddiant Ymwybyddiaeth Bod yn Agored i Niwed.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	Er mwyn codi ymwybyddiaeth ymhellach o gefnogaeth ac arweiniad ar gyfer materion sy'n gysylltiedig ag alcohol, trais a defnyddio cyffuriau hamdden, mae'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol a Phrifysgol Metropolitan Caerdydd wedi cynhyrchu ffilm sy'n tynnu sylw at y risgiau yn economi'r nos. Bydd hon yn cael ei lansio yn fuan ar draws y rhwydwaith partneriaeth. Yn ogystal, mae'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol yn gweithredu dull lleol yng nghanol y ddinas, gan gydlyn partneriaid a gosod amcanion i sicrhau amgylchedd diogel i bawb.
Diogelu'r sawl sydd mewn perygl o gael eu camfanteisio a'r rheini sydd wedi dioddef trosedd. Mae hyn yn cynnwys ymgorffori dull cyd-destunol o ddiogelu ledled Caerdydd.	Bwrdd Diogelu Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro Yn dilyn gwaith a wnaed i symleiddio trefniadau partneriaeth ar gyfer diogelu, mae'r trefniadau llywodraethu sy'n cefnogi Bwrdd Diogelu Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro wedi'u cryfhau, gyda mwy o ffocws ar wneud penderfyniadau sy'n cael eu gyrru gan ddata. Ym mis Ionawr 2025, cynhaliwyd Diwrnod Datblygu i fyfyrion ar y gwaith a gwblhawyd dros y 12 mis diwethaf ac i adolygu blaenoriaethau'r Bwrdd ar gyfer y flwyddyn i ddod. Roedd y pwyntiau trafod allweddol yn cynnwys cydnabod y cynnydd da a wnaed trwy asesiad Ciplun yr NSPCC, gydag awgrym i ystyried y camau nesaf ac archwilio'r potensial ar gyfer gwaith ar gam-drin plant yn rhywiol yn y gorffennol. Tynnodd y mynychwyr sylw hefyd at yr angen i godi ymwybyddiaeth o'r gwasanaethau sydd ar gael i ddioddefwyr trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol (VAWDASV), a phwysleisiodd bwysigrwydd negeseuon cyson gan holl bartneriaid Bwrdd Diogelu Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro. Her allweddol a nodwyd oedd cyllid ar gyfer y meysydd gwaith hyn, ynghyd â'r angen i sicrhau bod gwasanaethau sy'n cael eu darparu yn addas at y diben ac yn cyflawni'r canlyniadau a fwriadwyd. Cyhoeddwyd Cynllun Blynnyddol Bwrdd Diogelu Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro ar gyfer 2025-26 wedi hynny, a gellir dod o hyd iddo yma. Mae'r meysydd blaenoriaeth yn cynnwys: 1. Y broses ddiogelu: Sicrhau bod trefniadau llywodraethu effeithiol ar waith i sicrhau goruchwyliaeth ac atebolrwydd cadarn o drefniadau diogelu ledled y rhanbarth. 2. Gweithgarwch a Data Amlasiantaethol: Sicrhau effeithiolrwydd gweithgarwch amlasiantaethol trwy ddadansoddi data cadarn, datblygu polisi cydgysylltiedig a chyson a gweithgarwch archwilio rheolaidd. 3. Ymateb i Themâu Diogelu: Ymateb yn effeithiol i themâu diogelu sy'n dod i'r amlwg a chefnogi'r gwaith o gydlyn ymateb amlasiantaethol effeithiol. 4. Adborth Defnyddwyr Gwasanaeth: Ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaethau wrth ddylunio, datblygu a chyflwyno gweithgareddau diogelu a gwaith y bwrdd. 5. Gwybodaeth am y Gweithlu: Sicrhau dealltwriaeth gadarn o broffiliau'r gweithlu presennol, yr heriau recriwtio a chadw, y nifer sy'n manteisio ar hyfforddiant amlasiantaethol, a'r cynnig cymorth lles.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	Partneriaeth Diogelwch Cymunedol: Partneriaeth SAFE Mae'r model Diogelu Pobl Ifanc rhag Camfanteisio (SAFE) yn parhau i gael ei weithredu'n effeithiol ledled Caerdydd. Mae Partneriaeth SAFE yn dwyn ynghyd sefydliadau statudol a thrydydd sector o Gaerdydd a Bro Morgannwg, i ddatblygu ac ymgorffori dull cyd-destunol sy'n canolbwyntio ar atal a tharfu ar gamfanteisio ar blant a phobl ifanc. Mae'r dull amlasiantaethol hwn yn cynnwys partneriaid cenedlaethol a lleol fel yr Heddlu, Gwasanaethau Plant, Iechyd ac Addysg, yn ogystal â chynrychiolwyr o addysg ôl-16, chwaraeon a hamdden, y celfyddydau creadigol, rhwydweithiau rhianta, a grwpiau cymunedol. Mae rhwydwaith SAFE ehangach hefyd wedi'i ddatblygu, sy'n cynnwys partneriaid o bob cwr o Gymru, gan gynnwys elusennau cenedlaethol ac arweinwyr diogelu rhanbarthol. Er mwyn cryfhau gweithio mewn partneriaeth wedi'i dargedu, sefydlwyd nifer o fforymau thematig. Mae hyn yn cynnwys Fforwm Partneriaeth Ôl-16, Fforwm Rhieni ac Ymarferwyr Gofal, a phedwar Grŵp Gweithredu Ieuenctid newydd yn y Tyllgoed, Cathays, ardal STAR, a Butetown. Mae'r fforymau hyn yn cael eu cyflwyno mewn cydweithrediad â phartneriaid lleol, gan ddod â sefydliadau ynghyd i drafod pryderon a chefnogi dull cyffredin o atal ac ymyrraeth gynnar. Trwy'r fforymau a'r rhwydwaith SAFE, mae'r bartneriaeth wedi hyrwyddo rhaglen flynyddol eang o hyfforddiant, sesiynau dysgu proffesiynol, a digwyddiadau rhwydweithio - ar-lein ac wyneb yn wyneb. Mae'r rhaglen hon wedi cynnwys cynadleddau a gweminarau ar themâu diogelu allweddol, megis 'Mannau Diogel i Fenywod a Merched', 'Atal Trais yn erbyn Menywod a Merched', a sesiynau a gyflwynir gan sefydliadau gan gynnwys Minus Violence, Everyone's Invited, WISERD (ar waharddiadau ysgolion), a Safer Together (ar droseddau cyllyll a thrais ieuenctid). Mae'r bartneriaeth yn parhau i gymryd 'ymagwedd systemau cyfan' at ddiogelu cyd-destunol, gan hyrwyddo'r neges bod atal camfanteisio yn gyfrifoldeb ar bawb. Y nod yw sicrhau bod gan bawb sy'n gweithio gyda phlant, pobl ifanc, teuluoedd a chymunedau ddealltwriaeth o gamfanteisio, wrth hefyd fynd i'r afael â'i achosion sylfaenol a chryfhau ffactorau amddiffynnol - megis mynediad at weithgareddau dargyfeirio a mannau diogel i bobl ifanc. Mae'r blaenoriaethau ar gyfer 2024/25 yn cynnwys: • Cryfhau'r cynnig cwricwlwm sy'n ymwneud â chamfanteisio, trais a pherthnasoedd iach. • Cefnogi'r gwaith o rannu gwybodaeth, yn enwedig mewn perthynas â phwyntiau pontio a darpariaeth ôl-16. • Datblygu rhwydwaith rhieni a gofalwyr i wella ymgysylltiad a chyfathrebu. • Llunio canllaw a dogfen bolisi amlasiantaethol sy'n canolbwyntio ar fynd i'r afael â chogio.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Tarfu ar y cyflenwad anghyfreithlon o sylweddau yn ein cymunedau i atal ac amddiffyn plant ac oedolion sy'n agored i niwed rhag cael eu camfanteisio, eu hesgeuluso, eu cam-drin, ac i leihau troseddau treisgar.	Mae mynd i'r afael â throseddu cyfundrefnol a chamfanteisio yn faes allweddol i'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol. Mae Strategaeth Cymru Heb Drais yn amlinellu dull y ddinas o fynd i'r afael â'r heriau hyn, gan ganolbwyntio ar y camau canlynol: • Datblygu amrywiaeth o adnoddau a fydd yn codi ymwybyddiaeth o arwyddion camfanteisio a sut i adrodd am bryderon yn y gymuned, gyda'r nod o sicrhau bod diogelu plant, pobl ifanc ac oedolion rhag camfanteisio yn 'fusnes i bawb'. • Nodi sefydliadau arbenigol sy'n gallu gweithio gyda grwpiau o bobl sydd wedi'u targedu ac sy'n agored i niwed i'w hatal rhag dioddef o gamfanteisio neu eu denu i droseddu cyfundrefnol. • Nodi cymorth hygyrch i ddioddefwyr a theuluoedd y mae camfanteisio yn effeithio arnynt i adfer ac ailadeiladu eu bywydau er mwyn atal camfanteisio pellach. • Gweithio mewn partneriaeth i gasglu a rhannu gwybodaeth berthnasol i darfu ar weithgareddau grwpiau/gangiau troseddol cyfundrefnol ac amddiffyn y rheini sy'n dioddef o gamfanteisio. Mae sawl menter allweddol eisoes ar y gweill: • Ymgyrch Pester: Mae Heddlu De Cymru wedi rhoi ymgyrch Pester ar waith, menter rhagweithiol sydd wedi'i chynllunio i darfu ar rwydweithiau cyflenwi cyffuriau. Fel rhan o hyn, mae darllediadau negeseuon testun yn cael eu hanfon at bob rhif sy'n gysylltiedig â llinellau delio cyffuriau, gan atal pryniannau anghyfreithlon ac annog unigolion i geisio cymorth ar gyfer defnyddio sylweddau. Rhwng mis Ebrill 2024 a mis Mawrth 2025, cyhoeddwyd cyfanswm o 42 o ddarllediadau Pester, gan atgyfnerthu negeseuon lleihau niwed. Mae'r darllediadau bellach yn cynnwys gwybodaeth wedi'i theilwra am wasanaethau cymorth defnyddio sylweddau, gan gyfeirio derbynwyr yn benodol at CAVDAS (Gwasanaeth Cyffuriau ac Alcohol Caerdydd a'r Fro) am arweiniad a chymorth. • Grŵp Sylweddau Niweidiol a Rheoledig yr Heddlu: Mae'r BCA yn cyfrannu'n weithredol at y Grŵp Sylweddau Niweidiol a Rheoledig yr Heddlu, gan sicrhau dull cydlynol o leihau niwed. Mae datblygiadau allweddol o'r grŵp hwn yn cynnwys datblygiadau mewn profion cyflym ar gyffuriau'r Heddlu, sy'n caniatáu nodi yn gyflym sylweddau sy'n gysylltiedig â gwenwyno angheuol yn sgil camddefnyddio cyffuriau. Mae hyn yn galluogi rhannu gwybodaeth yn gyflym gyda phartneriaid, gan sicrhau ymatebion amserol i risgiau sy'n dod i'r amlwg. Dros y 12 mis diwethaf, mae dull partneriaeth y grŵp wedi cryfhau, yn enwedig wrth fynd i'r afael â phryderon sy'n gysylltiedig â nitazenes. Mae'r cydweithrediad hwn wedi bod yn allweddol wrth gyflwyno strategaeth gyfathrebu gyson mewn perthynas â lleihau niwed, a sicrhau bod partneriaid yn symud yn gyflym pan fydd bygythiadau newydd yn codi.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Lleihau - ac yn y pen draw atal - niwed i iechyd a lles yn sgil defnyddio sylweddau, gan ganolbwyntio ar atal a nodi yn gynnar ddefnydd niweidiol o alcohol, a datblygu atebion amgen diogel i bobl sy'n defnyddio sylweddau mewn mannau cyhoeddus ar hyn o bryd.	Mae gwaith i leihau – ac yn y pen draw atal – niwed i iechyd a lles yn sgil defnyddio sylweddau yn faes ffocws i'r Grŵp Camddefnyddio Sylweddau ac Anghenion Cymhleth y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol a Bwrdd Cynllunio Ardal (BCA) Caerdydd a'r Fro. Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae sawl menter wedi cael eu datblygu: 1. Leihau Niwed mewn Hosteli Mae'r BCA, mewn cydweithrediad â Heddlu De Cymru, Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throseddu, Cyngor Caerdydd, Cyngor Bro Morgannwg, a Phartneriaethau Diogelwch Cymunedol, yn datblygu Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth i sefydlu dull lleihau niwed o reoli'r defnydd o sylweddau mewn ystafelloedd preifat mewn eiddo hosteli. Nod y Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth yw: • Darparu canllawiau cyson i staff yr hostel pan fydd defnydd o gyffuriau ar y safle yn cael ei nodi. • Gwella gwiriadau lles a mynediad at gymorth i breswylwyr. Mae Gweithgor, a gydlynir gan Dîm Comisiynydd Heddlu a Throseddu De Cymru, wedi cyhoeddi nodyn briffio yn amlinellu nodau'r prosiect i bartneru byrddau llywodraethu. Mae Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth drafft a chanllawiau gweithredol yn cael eu datblygu i gefnogi gweithrediad llwyddiannus. Mae trafodaethau yn parhau gyda Thîm Cyfreithiol Heddlu De Cymru i fireinio'r dogfennau cyn eu cadarnhau. Ar ôl ei gwblhau, bydd grŵp llywio pwrpasol, dan oruchwyliaeth Grŵp Cyllid a Chyflenwi Comisiynu'r BCA, yn cael ei sefydlu i sicrhau gweithrediad effeithiol. 2. Prosiect Peilot Sgrinio Alcohol yr Uned Achosion Brys Yn dilyn adolygiad o sgrinio alcohol mewn gofal sylfaenol ac eilaidd, ffurfiwyd Bwrdd y Rhaglen Sgrinio Alcohol gan Iechyd Cyhoeddus ym mis Medi 2024 i oruchwyllo gwelliannau mewn ymyrraeth gynnar ar gyfer niwed sy'n gysylltiedig ag alcohol. Yn dilyn hynny, lansiwyd prosiect peilot i leihau derbyniadau i'r ysbyty sy'n gysylltiedig ag alcohol, trwy wella prosesau sgrinio mewn gofal eilaidd trwy: • Gynyddu'r gwaith o nodi unigolion yn gynnar sydd â risg uwch o ddefnyddio alcohol. • Sicrhau bod unigolion a nodwyd yn derbyn gwybodaeth, cyngor ac atgyfeiriadau i wasanaethau mewnol neu gymunedol. Cymeradwyodd y BCA y defnydd o staff CAVDAS (Gwasanaeth Cyffuriau ac Alcohol Caerdydd a'r Fro) i gynnal sgriniadau, gan ganiatáu mwy o ymgysylltiad â gwasanaethau triniaeth alcohol ar ôl eu rhyddhau o'r Uned Achosion Brys (UAB). Yn dilyn gwerthusiad ym mis Chwefror 2025, cytunodd y BCA i ymestyn cyllid am chwe mis ychwanegol, gyda'r nod o integreiddio sgrinio i weithrediadau busnes fel arfer CAVDAS. Mae'r adroddiad gwerthuso terfynol bron wedi'i gwblhau a bydd yn cael ei rannu â phartneriaid maes o law.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Gweithredu strategaeth gwrthderfysgaeth CONTEST a gweithio mewn partneriaeth i ymateb i ofynion y Ddyletswydd PROTECT newydd.	Mae gwrtheithafiaeth yn faes ffocws i'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol. Mae Bwrdd CONTEST Caerdydd a'r Fro, sy'n adrodd i'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol, yn dod â phartneriaid ledled Caerdydd a Bro Morgannwg ynghyd i roi Strategaeth CONTEST (Gwrthderfysgaeth) Llywodraeth y DU ar waith, gan ganolbwyntio ar bedair 'P' y Strategaeth, sef: • Atal (Prevent): Atal pobl rhag mynd yn derfysgwyr neu gefnogi terfysgaeth • Cymryd camau (Pursue): Rhwystro ymosodiadau terfysgol • Amddiffyn (Protect): Cryfhau ein dulliau o amddiffyn rhag ymosodiadau terfysgol • Paratoi (Prepare): Lleddfu effaith ymosodiad terfysgol Mae'r cynnydd yn ystod 2024-25 yng Nghaerdydd yn cynnwys: • O safbwynt Atal, yn dilyn cyhoeddi Proffil Lleol Gwrthderfysgaeth 2024, sy'n amlinellu bygythiad a risg, cynhaliwyd gwaith i ddatblygu Cynllun Partneriaeth Asesu Risg Sefyllfaol ac Atal diwygiedig ar gyfer Caerdydd. Mae cynnydd sylweddol wedi'i wneud wrth gyflawni'r Cynllun drwy gydol y flwyddyn, gyda chymau gweithredu allweddol yn cynnwys hyfforddiant wedi'i dargedu, fel sesiynau gydag Ymarferwyr Arweiniol Diogelu i gynyddu ymwybyddiaeth o Atal. Ffocws allweddol arall oedd ymyriadau gyda phobl ifanc a rhieni i atal radicaleiddio ar-lein. Mae Asesiad Perfformiad y Swyddfa Gartref ar gyfer 2024/25 wedi'i gwblhau, gyda Chaerdydd yn derbyn sgôr 'rhagorol' ym mhob maes. Wrth edrych ymlaen, mae'r Swyddfa Gartref wedi ariannu Tîm Atal Caerdydd ar gyfer 2025/26 i weithio ar sail ranbarthol. • O safbwynt Amddiffyn a Pharatoi, yn dilyn cyhoeddi Proffil Lleol Gwrthderfysgaeth 2024, cynhaliwyd gwaith hefyd i ddatblygu Cynllun Gweithredu diwygiedig ar gyfer Grŵp Parodrwydd Diogelwch Amddiffynnol Caerdydd. Mae cynnydd da wedi'i wneud wrth gyflwyno'r Cynllun Gweithredu, gan gynnwys seminar Amddiffyn a Pharatoi gyda phartneriaid yn y Sgwâr Canolog, Canol y Ddinas a Bae Caerdydd. Yn ogystal, cynhaliwyd adolygiad cynhwysfawr o'r ddarpariaeth ddiogelwch ledled Caerdydd, gan ystyried y datblygiadau sylweddol yn y ddinas a'u goblygiadau diogelwch. Wrth symud ymlaen, bydd ymdrechion yn canolbwyntio ar ddatblygu system ddiogelwch integredig ar gyfer Caerdydd. Ar ben hynny, yn dilyn Cydsyniad Brenhinol Deddf Terfysgaeth (Gwarchod Anheddau) 2025 - sy'n ei gwneud yn ofynnol bod y rheini sy'n gyfrifol am adeiladau a digwyddiadau penodol yn rhoi mesurau parodrwydd ac amddiffyn rhag bygythiadau terfysgol ar waith - bydd gwaith yn cael ei wneud i sicrhau bod y ddinas yn barod ar gyfer ei gweithredu.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Cyflawni prosiectau lleol sy'n seiliedig ar bartneriaeth sy'n mynd i'r afael â phroblemau ymddygiad gwrthgymdeithasol sylweddol drwy ddull datrys problemau.	Mae Grŵp Ymddygiad Gwrthgymdeithasol Strategol y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol yn dod ag asiantaethau ynghyd i ddatblygu atebion ar gyfer materion cymunedol cymhleth sy'n gysylltiedig ag ymddygiad gwrthgymdeithasol. Mae'r grŵp yn sicrhau bod dull atal troseddau a datrys problemau yn cael ei gymhwyso'n effeithiol i reoli heriau a gwella diogelwch cymunedol. Yn ogystal, mae Tîm Diogelwch Cymunedol Caerdydd yn cydlynw pedwar cyfarfod lleol o fewn wardiau Adamsdown/y Sblot, Butetown, Trelái/Caerau, a Chanol y Ddinas. Mae'r cyfarfodydd hyn yn darparu strategaeth gyson, hirdymor i fynd i'r afael â phryderon lleol a gwella lles cymunedol. Enghreifftiau o waith partneriaeth a gyflawnwyd: • Lleihau niwsans e-feiciau yng Nghaeau Anderson (Adamsdown) - Mae gosod teledu cylch cyfyng, gatiâu newydd, a rheiliau wedi helpu i gyfyngu mynediad i feiciau, gan leihau aflonyddwch yn yr ardal yn sylweddol. • Mynd i'r afael â sbwriel, cyffuriau, ac ymddygiad niwsans yn Stryd Ogleddol yr Eglwys (Butetown) - Mae'r gwelliannau yn cynnwys cyfyngu ar bwyntiau mynediad, gweithredu strategaeth lanhau well, a chryfhau ymatebion partneriaeth i adrodd am ddigwyddiadau. • Lleihau troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol ym Mharc Ffordd y Felin (Trelái) - Mae'r camau a gymerwyd yn cynnwys goleuadau stryd wedi'u huwchraddio, gwelliannau i'r maes chwarae, goleuadau symudol ar gyfer y clwb ieuenctid lleol, a rhaglenni chwaraeon sydd wedi'u cynllunio i ennyn diddordeb pobl ifanc. Mae'r ymdrechion hyn ar y cyd yn parhau i feithrin cymunedau cryfach a mwy diogel, gan sicrhau ymateb rhagweithiol i ymddygiad gwrthgymdeithasol a phryderon cymunedol.
Sefydlu dull partneriaeth o leihau nifer y bobl hŷn sy'n dioddef twyll.	Ym mis Hydref 2023, lansiodd Caerdydd Sy'n Dda i Bobl Hŷn wefan bwrpasol sy'n cynnig ystod o adnoddau i gefnogi pobl hŷn i wella eu hiechyd a'u lles. Un o brif ffocws y wefan yw troseddu a diogelwch, gan ddarparu canllawiau ar gadw'n ddiogel ar-lein ac atal twyll. Er mwyn hyrwyddo ymwybyddiaeth ymhellach, mae cylchlythyr rheolaidd yn cael ei ddosbarthu i rai preswylwyr, ac wrthi'n cael ei hyrwyddo mewn hybiau lleol a meddygfeydd, gan sicrhau bod gwybodaeth hanfodol yn cyrraedd y rheini sydd ei hangen fwyaf. Yn ogystal, mae Heddlu De Cymru wedi cryfhau ei bresenoldeb ar y cyfryngau cymdeithasol, gan rannu negeseuon ar atal twyll ac awgrymiadau ymarferol ar gyfer cadw'n ddiogel. Er mwyn gwella ymgysylltiad â'r gymuned, mae swyddogion hefyd yn cynnal digwyddiadau ymwybyddiaeth o dwyll gyda grwpiau lleol, gan feithrin sgysiau uniongyrchol a chefnogaeth.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Parhau i gyflwyno'r achos i Lywodraeth y DU am arian ychwanegol a mwy cynaliadwy i dalu am gost plismona'r brifddinas, fel sy'n wir ym mhrifddinasoedd eraill y DU.	Mae Heddlu De Cymru yn parhau i weithio gyda phartneriaid yn Llywodraeth Cymru, Cyngor Caerdydd a'r Swyddfa Gartref i gyflwyno'r achos dros setliad ariannu tecach ar gyfer Heddlu De Cymru, sy'n ystyried heriau plismona un o bedair prifddinas y DU. Bydd yr achos yn parhau i gael ei wneud, gan weithio mewn partneriaeth, wrth symud ymlaen.
Croesawu a chefnogi ffoaduriaid a cheiswyr lloches i adeiladu bywyd newydd yng Nghaerdydd, gan gynnwys parhau i arwain yr ymateb lleol i argyfyngau Wcráin ac Affganistan.	Fel Prifddinas Cymru, mae Caerdydd yn parhau i chwarae rhan bwysig wrth ddarparu noddfa i bobl sy'n ffoi rhag gwrthdaro yng nghanol tensiynau gwleidyddol byd-eang cynyddol, yn enwedig yn Ewrop a rhannau o'r Dwyrain Canol. Mae'r gyfradd fisol o newydd-ddyfodiaid trwy gynlluniau Visa Wcráin wedi arafu i ffigurau sengl, ers pan oedd yr argyfwng yn ei anterth ym mis Rhagfyr 2022, sydd wedi lleihau pwysau galw ar wasanaethau cyhoeddus. Mae Caerdydd yn parhau i gynnig cyfeiriadedd cychwynnol a chefnogaeth arbenigol i gael mynediad at bob maes o'i system gwasanaethau cyhoeddus; ac i gynorthwyo preswylwyr tymor hwy i lywio newidiadau polisi Llywodraeth y DU. Ar yr un pryd, mae cefnogaeth i faciwîs Affganistan wedi troi at integreiddio tymor hwy, ers cau'r gwestai pontio a gwasgaru trigolion ym mis Awst 2023, gyda ffocws ar dai cynaliadwy, cyflogaeth ac addysg. Er ei bod yn sicr y bydd gofyn i'r awdurdod lleol ddarparu ar gyfer rhagor o aelwydydd Affganistan yn y flwyddyn i ddod, yn unol ag ymrwymiad Llywodraeth y DU i ailsefydlu buddiolwyr cymwys Rhaglen Ailsefydlu Affganistan, nid oes disgwyl i hyn arwain at yr un ymchwydd yn y galw ar wasanaethau cyhoeddus, a bydd atgyfeiriadau'n cael eu rheoli fesul achos.

Amcan Lles 5: Prifddinas sy'n gweithio dros Gymru

Blaenoriaeth	Diweddariad
Cydweithio i gynnig cyfleoedd prentisiaeth a hyfforddeion newydd ar draws gwasanaethau cyhoeddus y ddinas.	Mae partneriaid yn gweithio i ddarparu cyfleoedd prentisiaeth a hyfforddeion newydd. Yn 2024/25: • Cyngor Caerdydd: Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i greu rhagor o gyfleoedd i bobl ifanc yng Nghaerdydd a chynyddu amrywiaeth ei weithlu. Trwy Gynllun Prentisiaid a Hyfforddeion Corfforaethol y Cyngor, mae gwasanaethau wedi cael eu cefnogi i greu rolau prentisiaethau a hyfforddeion. Yn 2024/25, darparwyd 64 o leoliadau prentisiaeth a hyfforddeion newydd, gyda chyfanswm nifer y prentisiaethau yn y flwyddyn a lleoliadau hyfforddeion yn 153. • Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro: Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymrwymo i ddatblygu gweithlu medrus, cynhwysol a chynaliadwy. Trwy ei Academi Brentisiaethau, mae'n hyrwyddo llwybrau gyrfa clir ar draws ystod eang o rolau. Yn 2024/25, cyflwynwyd 222 o leoliadau prentisiaethau a hyfforddeion newydd, gan gyfrannu at gyfanswm o 385 o leoliadau yn ystod y flwyddyn. Ochr yn ochr â'r rhain, mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i gynnig ystod eang o leoliadau gwaith a chyfleoedd cyflogaeth â chymorth trwy bartneriaethau ag ysgolion, colegau, awdurdodau lleol a sefydliadau'r trydydd sector. Nod y mentrau hyn – a gyflwynir ledled Caerdydd a Bro Morgannwg – yw ehangu mynediad i yrfaeod y GIG a chefnogi'r rheini sydd bellaf o'r farchnad swyddi. Dros y tair blynedd nesaf, bydd ffocws penodol yn cael ei roi ar ehangu cyfleoedd mewn meysydd traddodiadol fel ystadau, creffttau, a Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd, yn ogystal â swyddogaethau corfforaethol allweddol gan gynnwys AD a chyllid. • Heddlu De Cymru: Mae Heddlu De Cymru yn parhau i gynnig amrywiaeth o lwybrau mynediad i'r sefydliad yn lleol yng Nghaerdydd, gan gynnwys y cynllun interniaeth blynyddol, lleoliadau haf ar gyfer grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol a llwybr Gradd-brentisiaeth Cwnstabiliaid yr Heddlu, sy'n caniatáu i bobl ennill gradd wrth weithio fel Swyddog Heddlu. • Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru: Mae Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru yn rhan o Raglen Prentisiaethau Cymru ac yn cynnig Cynllun Prentisiaeth cynhwysfawr sy'n darparu cyfleoedd gwerthfawr i brentisiaid ddatblygu sgiliau sy'n gysylltiedig â gwaith, ennill profiad ymarferol, ac ennill cymhwyster cydnabyddedig. Yn 2024/25, cymerodd 88 o brentisiaid ran yn y rhaglen, gan gynnwys 42 a gofrestrodd fel prentisiaid newydd. • Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC): Yn 2024/25, cynigiodd CNC gyfleoedd prentisiaethau a lleoliadau trwy ddau lwybr allweddol. Cynigiwyd lleoliadau Addysg Uwch Rheoleiddio Gwastraff i 12 o bobl ledled Cymru - rhaglenni strwythuredig blwyddyn (neu fwy) a gynlluniwyd i hyfforddi a chymhwyso Swyddogion Rheoleiddio Gwastraff y dyfodol. Yn ogystal, ymunodd chwe phrentis â chynllun Prentisiaethau Gorfodi CNC, rhaglen ddwy flynedd gyda'r nod o ddatblygu'r genhedlaeth nesaf o Swyddogion Gorfodi a Rheoleiddio. Mae CNC wedi ymrwymo i gryfhau ei gynnig prentisiaethau a lleoliadau ac mae'n croesawu cyfleoedd i rannu arfer da, cydweithio ac archwilio cyfleoedd cyllido ar y cyd â phartneriaid.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Gweithio mewn partneriaeth i gefnogi rhaglen digwyddiadau mawr Caerdydd, gan feddwl am eu heffaith ar gost darparu gwasanaethau cyhoeddus.	Mae partneriaid yn parhau i weithio'n agos gyda'i gilydd i gyflwyno rhaglen ddigwyddiadau flynyddol Caerdydd, gyda phwyslais cryf ar gynnal gweithrediadau busnes fel arfer yn ystod digwyddiadau mawr. Mae cyllid wedi'i sicrhau i barhau â Gŵyl Dinas Gerdd Caerdydd yn 2025. Mae'r digwyddiad blaenllaw hwn yn dod â sector cerddoriaeth a diwylliannol y ddinas ynghyd i gyflwyno rhaglen effaith fawr, gan adeiladu ar lwyddiant gŵyl 2024, a ddenodd tua 60,000 o fynychwyr a chreodd dros £3 miliwn o effaith economaidd. Cynhaliodd y ddinas hefyd Rowndiau Terfynol Pencampwriaeth Rygbi Clwb Proffesiynol Ewrop (EPCR) ym mis Mai 2025, gan gryfhau ei henw da ymhellach fel dinas sy'n cynnal digwyddiadau rhyngwladol mawr. Wrth edrych ymlaen, mae partneriaid yn dechrau paratodau ar gyfer cynnal gemau Ewro 2028 UEFA yng Nghaerdydd. Yn y cyfnod cyn hynny, bydd gwaith cydweithredol yn canolbwyntio ar ddatblygu Strategaeth Twristiaeth a Digwyddiadau wedi'i hadnewyddu, a Strategaeth Ddiwylliannol newydd i wella a hyrwyddo cynnig y ddinas yn y meysydd hyn.
Anelu at ddyblu nifer y siaradwyr Cymraeg yng Nghaerdydd erbyn 2050.	Strategaeth Caerdydd Ddwyeithog 2022-27 yw ail gynllun hyrwyddo'r Gymraeg y ddinas, sydd wedi'i gynllunio i alinio â Cymraeg 2050, cynllun gweithredu uchelgeisiol Llywodraeth Cymru i gyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae hefyd yn ategu Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg 2022-31 (CSCA) Cyngor Caerdydd. Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Medi 2024, adroddodd Arolwg Blynyddol y Boblogaeth fod 83,300 o bobl 3 oed ac yn hŷn yng Nghaerdydd yn siarad Cymraeg, sy'n cyfrif am 22.8% o'r boblogaeth. Fodd bynnag, mae'r ffigur hwn yn sylweddol uwch na Chyfrifiad 2021, a gofnododd 12.2% o siaradwyr Cymraeg yng Nghaerdydd. Yn seiliedig ar ffigurau'r Cyfrifiad, roedd angen 45,389 o siaradwyr Cymraeg 3 oed ac yn hŷn erbyn diwedd 2024/25 i gynnal y taflwybr sydd ei angen i ddyblu nifer y siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Er bod Arolwg Blynyddol y Boblogaeth yn awgrymu bod y targed hwn wedi'i gyflawni'n gyfforddus, mae'r anghysondeb rhwng ei ganfyddiadau a ffigurau'r Cyfrifiad yn cyfiawnhau elfen o ofal wrth ddehongli'r data. Mae sawl carreg filltir wedi'u cyrraedd dan Strategaeth Caerdydd Ddwyeithog 2022-27 yn ystod 2024-25: Gyrfa Gymraeg: Cynhaliwyd digwyddiad blaenllaw i hyrwyddo'r Gymraeg a chyfleodd gyrfa am yr ail flwyddyn yn olynol mewn partneriaeth â phrifysgolion Caerdydd a Choleg Caerdydd a'r Fro. Cynhaliwyd y digwyddiad yn Undeb y Myfyrwyr Prifysgol Caerdydd ar 18 Mehefin 2024, a chroesawodd 700 o ddisgyblion Blwyddyn 12 o ysgolion uwchradd Cymraeg ledled de Cymru.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	• Asesiad o'r Gymraeg mewn Cynllunio: Cwblhawyd asesiad effaith Cynllun Datblygu Lleol Newydd (CDLIN) Caerdydd ar y Gymraeg - sef y gwerthusiad cyntaf o'i fath. Mae'r fenter flaengar hon, ynghyd â gwaith Caerdydd Ddwyieithog wrth ddatblygu polisiâu Cymraeg newydd, yn gosod Caerdydd fel Ardal o Bwysigrwydd Ieithyddol ar gyfer dyfodol y Gymraeg. Mae'r asesiad yn chwarae rhan hanfodol wrth weithredu cynllun gweithredu Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru ac mae'n cyd-fynd â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, gan sicrhau tirwedd ieithyddol Gymraeg ffyniannus. • Partneriaeth Cymraeg i Bawb: Wedi'i gadeirio gan Gyngor Caerdydd, nod y bartneriaeth arloesol hon yw gwella mynediad at addysg cyfrwng Cymraeg ar draws rhanbarth de-ddwyrain Cymru. Yn cynnwys 10 Awdurdod Lleol ac 8 Menter Iaith, ochr yn ochr â phartneriaid cenedlaethol fel Llywodraeth Cymru, Mudiad Meithrin, Cymraeg i Blant, a Rhieni Dros Addysg Gymraeg, cwblhaodd y bartneriaeth ei chynllun peilot dwy flynedd yn llwyddiannus ar ddiwedd 2024/25. Yn dilyn y cyflawniad hwn, mae Llywodraeth Cymru wedi addo dyblu ei chyllideb ac ehangu'r fenter ar draws Cymru gyfan. • Sgiliau Iaith Gymraeg Cyngor Caerdydd: Cynhaliwyd arolwg ar draws y Cyngor yn 2024/25 i asesu hyfedredd staff yn y Gymraeg, a nodi rolau lle mae'r Gymraeg yn hanfodol. Cafwyd ymatebion gan 262 o reolwyr, sy'n cynrychioli bron hanner gweithlu'r Cyngor. Mae'r canfyddiadau bellach yn cael eu gwerthuso i lywio ymdrechion hyfforddi a recriwtio yn y dyfodol, gydag ymyriadau wedi'u targedu i gael eu gweithredu yn 2025/26. • Cynnydd yn nifer staff y Cyngor sy'n siarad Cymraeg: Yn 2024/25, dywedodd 1,480 o aelodau o staff Cyngor Caerdydd fod ganddynt sgiliau Cymraeg, sy'n cyfateb i 19% o'r gweithlu. Mae hyn yn cynrychioli cynnydd o 10% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Wrth edrych ymlaen, bydd Strategaeth Caerdydd Ddwyieithog yn cael ei diwygio yn 2025/26 i wella'r gwaith o gasglu data gweithgareddau Cymraeg, ac integreiddio argymhellion o asesiad effaith y Gymraeg y CDLIN a pholisiâu iaith Gymraeg sydd newydd eu datblygu.
Cydweithio i wneud yn fawr o hamdden awyr agored, gan ddefnyddio seilwaith gwyrdd a glas.	Mae Partneriaeth Natur Leol Caerdydd, a sefydlwyd yn 2020 fel rhan o brosiect Partneriaethau Natur Lleol Cymru ledled Cymru, yn parhau i ddod â rhanddeiliaid traws-sector ynghyd i gefnogi mentrau sy'n diogelu a gwella bioamrywiaeth. Mae'r Bartneriaeth yn chwarae rôl allweddol wrth annog hamdden awyr agored a hyrwyddo'r defnydd o fannau gwyrdd a glas, gan gynnwys parciau, afonydd, dyfrffyrdd, a chanolfannau gweithgareddau awyr agored. Cyfrannodd rhaglenni allgymorth ac ymgysylltu dan arweiniad Cyngor Caerdydd, sy'n canolbwyntio ar barciau a mannau gwyrdd, dros 23,000 o oriau gwirfoddoli yn 2024/25. Mae'r cyfraniad sylweddol hwn wedi cefnogi gwelliannau amgylcheddol, wedi denu buddsoddiad, ac wedi meithrin ymdeimlad o falchder a pherchnogaeth gymunedol.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	Gan adeiladu ar yr ymdrechion hyn, mae'r Cyngor, mewn partneriaeth â Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, Prifysgol Caerdydd, Cyfoeth Naturiol Cymru, a Chyngor Trydydd Sector Caerdydd, wedi arwain y gwaith o ddatblygu cais am gyllid i raglen grantiau Trefi a Dinasoedd Natur newydd Cronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol. Os bydd yn llwyddiannus, bydd y cais yn cefnogi'r gwaith o greu strategaeth newydd ar gyfer parciau, mannau gwyrdd a glas, gyda ffocws cryf ar fynd i'r afael ag anghydraddoldebau a gwella mynediad. Yn ystod 2024/25, cefnogodd seilwaith gwyrdd a glas Caerdydd oddeutu 570,000 o ymweliadau wedi'u cofnodi sy'n gysylltiedig â gweithgareddau hamdden ffurfiol, ac amcangyfrifir bod nifer gwirioneddol yr ymweliadau yn sylweddol uwch. Mae'r ymdrechion cyfunol hyn yn adlewyrchu cynnydd parhaus, drwy wneud yn fawr o rôl seilwaith gwyrdd a glas, wrth gefnogi hamdden awyr agored cynhwysol.
Cydweithio i wneud yn fawr o gyfleoedd ar gyfer cyflogaeth leol a chadwyni cyflenwi wrth ddatblygu ac adeiladu seilwaith sector cyhoeddus newydd mawr, megis ystadau iechyd neu awdurdodau lleol, gan sicrhau bod seilwaith newydd yn cefnogi'r ddinas i gyflawni datgarboneiddio a gwydnwch hinsawdd i wella iechyd a lles ein cymunedau.	Mae Cyngor Caerdydd a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yn parhau i weithio gyda'i gilydd i sicrhau bod seilwaith newydd yn cefnogi datblygiad economaidd lleol ac amcanion datgarboneiddio. Ar gyfer prosiectau ar y cyd, mae'r partner arweiniol yn cydlynu cyflawni, gan gynnwys gwneud yn fawr o gyflogaeth leol a chyflawni nodau cynaliadwyedd. Am ragor o wybodaeth am brosiectau seilwaith ar y cyd, cyfeiriwch at Amcan Lles 7: Moderneiddio ac Integreiddio ein Gwasanaethau Cyhoeddus. Gwneud yn Fawr o Gyfleoedd ar gyfer Cyflogaeth Leol a Chadwyni Cyflenwi Mae Cyngor Caerdydd yn cefnogi cwmnïau adeiladu mawr i ddatblygu cadwyni cyflenwi lleol drwy ddigwyddiadau 'Cwrdd â'r Prynwr', ac mae'n mandadu bod prif gontractwyr yn hysbysebu cyfleoedd yn y gadwyn gyflenwi drwy GwerthwchiGymru. Ar ben hynny, ers 2020, mae'r Cyngor wedi bod yn defnyddio ThCM (Themâu, Canlyniadau, Mesurau) Cymru i gynyddu buddion lles cymunedol a ymrwymwyd ac a ddarperir gan gontractwyr ar gontractau mawr. Yn 2024/25, sicrhawyd ymrwymadau buddion lles cymunedol gwerth £6.5 miliwn, gyda chanlyniadau diriaethol yn cynnwys cyflawni: • 1,276 wythnos prentisiaeth • 538 wythnos o hyfforddiant sy'n seiliedig ar gymwysterau • 84 wythnos o brofiad gwaith • Dros 4,800 awr o gymorth gyrfa a chyflogadwyedd Mae'r llwyfan ar-lein THRIVE bellach wedi'i weithredu'n llawn i olrhain cyflenwi. Mae'r Cyngor hefyd yn parhau i ddylanwadu ar ganllaw statudol sy'n dod i'r amlwg o dan Ddeddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023, y disgwylir iddo fynd yn fyw yn 2026.

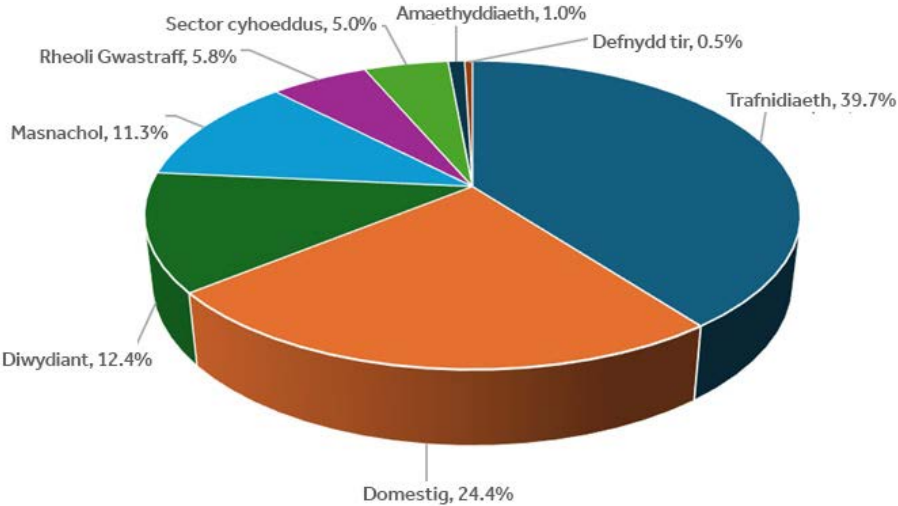
Blaenoriaeth	Diweddariad
	Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, mewn cydweithrediad â Phartneriaeth Gwasanaethau a Rennir GIG Cymru (PGRGC) a Llywodraeth Cymru hefyd yn helpu i lunio'r canllaw statudol, yn ogystal â'r metrigau Effaith Lles, ar gyfer Deddf 2023. Yn ogystal, mae'r Bwrdd Iechyd wedi partneru ag IQ Endoscopes drwy Gronfa Her Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i ddatblygu a graddio datrysiad arloesol i leihau rhestrau aros endosgopi. Mae'r prosiect hwn, a gefnogir gan gyllid rhanbarthol ac allanol, wedi creu swyddi medrus newydd yng Nghymru, gan gyfrannu at arloesedd gofal iechyd a thwf economaidd. Datgarboneiddio O safbwynt Cyngor Caerdydd, mae Ardal yn parhau i weithio drwy Rwydwaith Caffael De-ddwyrain Cymru i hyrwyddo dull cyson a chydweithredol o leihau carbon. Mae Ardal yn gweithio i adolygu ei Nodyn Cyfarwyddyd Caffael Newid Hinsawdd a Lleihau Carbon - a ddefnyddir i gefnogi swyddogion i nodi a darparu cyfleoedd lleihau carbon drwy'r cylch caffael - i asesu ei effaith ac alinio â'r arfer gorau diweddaraf. Ochr yn ochr â hyn, mae Nodyn Cyfarwyddyd Cynllun Lleihau Carbon Ardal hefyd yn cael ei adolygu, gydag ystyriaeth yn cael ei rhoi i ostwng y trothwy presennol o £5 miliwn ar gyfer gofyn am Gynlluniau Lleihau Carbon mewn caffael. Mae ffocws parhaus ar wella llythrennedd carbon Swyddogion a'u gallu i nodi cyfleoedd lleihau carbon. Ym mis Mawrth 2025, penododd Cyngor Caerdydd ei Uwch Swyddog Strategaeth (Carbon) cyntaf i helpu i arwain yr agenda hon ar draws cynghorau Ardal. Mae Tîm Caffael Ardal hefyd wedi: • Datblygu a threialu arolwg carbon i gontractwyr, a fydd yn cael ei gyflwyno'n eang yn 2025/26. • Darparu dangosfyrddau Power BI i bob Cyngor Ardal gan gynnwys data gwariant caffael ac ôl troed carbon sy'n cael ei ddiweddarau bob chwarter. • Ymgorffori'r gwaith o leihau carbon yn Rheolau'r Weithdrefn Gontractau wedi'u diweddarau. Er mwyn cefnogi'r gwaith o gasglu data Haen 2, mae Ardal yn archwilio'r defnydd o'r offeryn adrodd am garbon y Supply Chain Sustainability School sydd eisoes wedi'i ddefnyddio gan lawer o gyflenwyr adeiladu. Yn ogystal, bydd Ardal yn ymuno â chynllun peilot Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru i dreialu templed casglu data cyflenwyr safonedig, gyda'r nod o symleiddio'r broses o adrodd am garbon ar draws sector cyhoeddus Cymru. O safbwynt Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, mae'r sefydliad wedi mabwysiadu dull safonol, cymesur o ofyn am Gynlluniau Lleihau Carbon mewn caffael, sydd nawr ar gael i'r cyhoedd ar-lein. Mae'r dull hwn wedi galluogi GIG Cymru i wella cywirdeb adrodd am garbon gan ddefnyddio data sy'n benodol i gyflenwyr - gan gyflawni dros 200,000 tCO e (tunnell o garbon deuocsid cyfwerth) mewn budd mesuradwy yn genedlaethol.

² Ardal yw'r gwasanaeth caffael sy'n cael ei gynnal gan Gyngor Caerdydd. Mae'r gwasanaeth yn darparu partneriaeth gaffael gydweithredol ar draws Cynghorau Caerdydd, Bro Morgannwg, Sir Fynwy a Thorfaen, yn ogystal â rheoli fframweithiau rhanbarthol de-ddwyrain Cymru.

Amcan Lles 6: Caerdydd Un Blaned

Blaenoriaeth	Diweddariad
Gosod uchelgais lleihau carbon ar y cyd ar gyfer gwasanaethau cyhoeddus.	Cyhoeddwyd Strategaeth Caerdydd Un Blaned (CUB) yn 2021, gyda nod strategol trosfwaol o fapio llwybr ar gyfer dinas Carbon Niwtral. Yn dilyn hynny, sefydlwyd Bwrdd Argyfwng Hinsawdd (BAH) fel is-grŵp o BGC Caerdydd, gan ddod â phartneriaid gwasanaethau cyhoeddus a rhanddeiliaid eraill y ddinas ynghyd, gan gynnwys Prifysgolion a Chwmnïau Cyfleustodau, i rannu arfer gorau a datblygu mentrau ar y cyd mewn ymateb i'r argyfwng hinsawdd. Cytunwyd yn y pen draw y byddai'r Bwrdd yn archwilio'r potensial ar gyfer mentrau ar y cyd yn y meysydd canlynol: fflyd a seilwaith allyriadau isel; caffael; ystadau, gan gynnwys plannu coed a rheoli tir; ac ymgysylltiad ar gyfer newid diwylliant. Mae arolygon a gynhaliwyd gan y BAH yn dangos bod gan bob sefydliad sy'n aelod ei dargedau a'i ddulliau uchelgeisiol ei hun o leihau carbon. Er bod gwaith dilynol wedi canolbwyntio ar nodi tir cyffredin, nid yw dull unedig ar draws y BGC wedi'i sefydlu eto. Dros y flwyddyn ddiwethaf, fodd bynnag, mae'r BAH wedi gweld llwyddiant o ran rhannu gwybodaeth, gan gynnwys astudiaethau achos o arfer da, yn ogystal â datblygu dealltwriaeth gyffredin o heriau. Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae partneriaid wedi: - Llywio datblygiad Cynllun Ynni Ardal Leol Caerdydd, sy'n asesu'r gofynion i ddatgarboneiddio ynni ledled y ddinas erbyn 2050³. - Gweithio i ddylanwadu ar Gynllun Datblygu Lleol Newydd Caerdydd, gan geisio sicrhau bod y Cynllun yn cefnogi datblygiad sero net. - Ymgysylltu â fframwaith caffael cydweithredol Llywodraeth Cymru i brynu cerbydau trydan ar y cyd. - Datblygu trosolwg asesiad risg newid hinsawdd mewn cydweithrediad â holl aelodau'r BGC. - Cefnogi prosiect Coed Caerdydd, gyda thros 36,500 o goed wedi'u plannu yn 2024/25. Mae data allyriadau ledled y ddinas 2022 yn dangos bod cyfanswm yr allyriadau o fewn ffin y ddinas yn 1.71 miliwn tonnell, gan adlewyrchu gostyngiad o 8.3 % ers gwaelodlin 2019. Mae hyn yn nodi gwelliant nodedig o'i gymharu â'r gostyngiad o 0.9 % a gofnodwyd rhwng 2019 a 2021, gan gynnig darlun mwy cywir o dueddiadau ôl-COVID. Fodd bynnag, mae cyflawni sefyllfa carbon sero-net yn parhau i fod yn her sylweddol ac mae'n annhebygol heb fuddsoddiad sylweddol gan y Llywodraeth.

³ Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod targed sy'n gyfreithiol rwmol i gyrraedd allyriadau sero net yng Nghymru erbyn 2050 gydag uchelgais pellach i Sector Cyhoeddus Cymru weithredu fel arweinydd cynnar a model braenaru allweddol yn y broses bontio hon.

Blaenoriaeth	Diweddariad																
	Trafnidiaeth yw'r sector sy'n cynhyrchu'r allyriadau mwyaf yn y ddinas o hyd, sy'n gyfrifol am 677,900 tonnell o CO₂e - 40 % o gyfanswm allyriadau yn 2022. Er bod hyn yn ostyngiad o 7.1 % o 729,700 tonnell yn 2019, mae'n gynydd o 1.2 % ers 2021. Mae allyriadau domestig yn ail, gan gyfrannu 416,700 tonnell o CO₂e (24 % o gyfanswm allyriadau'r ddinas), gan ddangos gostyngiad o 12.8 % ers y flwyddyn waelodlin. Cofnododd allyriadau'r sector cyhoeddus ostyngiad o 2.6 % rhwng 2019 a 2022, gwelliant sylweddol o'i gymharu â'r cynnydd o 43.9 % a welwyd yn 2021. Mae'r ffigur hwn yn cwmpasu holl sefydliadau'r sector cyhoeddus, gan gynnwys Iechyd, Llywodraeth Leol, a Gwasanaethau Brys. % allyriadau Caerdydd yn ôl sector 2022 <table border="1" data-bbox="518 817 1420 1321"> <thead> <tr> <th>Sector</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Trafnidiaeth</td> <td>39.7%</td> </tr> <tr> <td>Domestig</td> <td>24.4%</td> </tr> <tr> <td>Masnachol</td> <td>12.4%</td> </tr> <tr> <td>Rheoli Gwastraff</td> <td>5.8%</td> </tr> <tr> <td>Sector cyhoeddus</td> <td>5.0%</td> </tr> <tr> <td>Amaethyddiaeth</td> <td>1.0%</td> </tr> <tr> <td>Defnydd tir</td> <td>0.5%</td> </tr> </tbody> </table>	Sector	Percentage	Trafnidiaeth	39.7%	Domestig	24.4%	Masnachol	12.4%	Rheoli Gwastraff	5.8%	Sector cyhoeddus	5.0%	Amaethyddiaeth	1.0%	Defnydd tir	0.5%
Sector	Percentage																
Trafnidiaeth	39.7%																
Domestig	24.4%																
Masnachol	12.4%																
Rheoli Gwastraff	5.8%																
Sector cyhoeddus	5.0%																
Amaethyddiaeth	1.0%																
Defnydd tir	0.5%																

Blaenoriaeth	Diweddariad
Arwain rhaglen waith ar newid ymddygiad a datblygu amgylcheddau galluogol gyda staff BGC, gan ganolbwyntio ar deithio, defnydd o ynni a bwyd.	O safbwynt newid ymddygiad, dros y flwyddyn ddiwethaf, mae'r Bwrdd Argyfwng Hinsawdd (BAH) wedi: • Arddangos y mentrau allweddol newid ymddygiad gan ei aelodau, gan gynnwys rhaglen hyfforddi llythrennedd carbon Cyngor Caerdydd ac ap teithio Prifysgol Caerdydd, sy'n hyrwyddo teithio cynaliadwy. Mae'r mentrau hyn wedi ysbrydoli sefydliadau eraill i ddatblygu eu polisiau eu hunain, a fydd yn cael eu rhannu mewn cyfarfodydd yn y dyfodol. • Archwilio cyfleoedd ar gyfer cynllun gwobrwyo teithio cynaliadwy trwy ymgysylltu â dau ddarparwr apiau teithio a datblygu cynnig ar gyfer y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC). Byddai'r cynllun yn cymell newid ymddygiad trwy wobrwyo staff sy'n dewis trafnidiaeth gyhoeddus neu lesol, gan leihau allyriadau carbon wrth hyrwyddo manteision iechyd. Mae gwaith ar y fenter hon yn parhau. • Mae Cyngor Caerdydd wedi lansio cynllun prynu grŵp Solar Together, sy'n galluogi trigolion a busnesau bach ledled de Cymru i gael mynediad at baneli solar a batris mwy fforddiadwy. Mae'r fenter hon, a gyflwynwyd mewn partneriaeth â chynghorau eraill yng Nghymru, wedi gweld diddordeb sylweddol - dros 3,100 o geisiadau ledled y rhanbarth, gyda thua 1,000 o Gaerdydd (ar 28 Mai 2025). Y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau yw 11 Gorffennaf. • Comisiynodd ymgynghorwyr i asesu effeithiau carbon ac iechyd caffael bwyd, mewn cydweithrediad â'r bwrdd iechyd. Bydd y canfyddiadau yn llywio ymagwedd BAH at bolisiau bwyd cynaliadwy yn y dyfodol.
Cydweithio i bontio i fflyd sector cyhoeddus allyriadau isel drwy: • Archwilio cyfleoedd ar gyfer cyfleusterau depo a rennir, optimeiddio cyfleoedd ar gyfer seilwaith gwefru cerbydau trydan integredig, a chyflenwad ynni adnewyddadwy uniongyrchol posib. • Archwilio cyfleoedd technegol a allai alluogi sefydliadau partner i ddefnyddio seilwaith gwefru presennol ei gilydd ar y safle. • Archwilio cyfleoedd i ddatblygu trefniadau caffael a rennir ar gyfer cerbydau fflyd trydan newydd.	Yn 2023/24, cyfrannodd y Bwrdd Argyfwng Hinsawdd (BAH) at ddatblygu fframwaith caffael dan arweiniad Llywodraeth Cymru, gan alluogi Awdurdodau Lleol Cymru - gan gynnwys Cyngor Caerdydd - i brynu cerbydau trydan ar y cyd, gan gyflawni arbedion cost sylweddol. Hwylusodd y fframwaith y broses o gaffael 232 o gerbydau yn 2024/25, gan ddod â'r cyfanswm i 358 ers ei sefydlu. Mae'r dull hwn wedi arwain at arbedion gwerth £1.2 miliwn o'i gymharu â dulliau caffael traddodiadol, gyda'r gobaith y gellir ailadrodd y model ar gyfer prosiectau ledled Cymru yn y dyfodol. Mae'r BAH yn parhau i archwilio trefniadau depo a rennir i optimeiddio seilwaith gwefru cerbydau trydan. Ar hyn o bryd mae Cyngor Caerdydd yn cynnal gwaith modelu i asesu'r defnydd gorau o ddepo Ffordd Lamby ar gyfer gwefru cerbydau trydan. O ystyried ei agosrwydd at fferm solar, mae gan y safle botensial cryf ar gyfer cefnogi datgarboneiddio fflyd. Bydd yr astudiaeth yn pennu adnoddau gwefru ac yn archwilio cyfleoedd ar gyfer mynediad trydydd parti gan aelodau'r BAH, gyda chanfyddiadau'n llywio strategaethau depo yn y dyfodol. Yn ogystal, derbyniodd y BAH gyflwyniad gan CENEX yn ddiweddar, sydd wedi cynnal ymchwil ar Glybiau Ceir ar gyfer Cyngor Caerdydd. Mynegodd aelodau ddiddordeb brwd mewn cydweithio ar Glwb Ceir cynaliadwy a allai ddefnyddio cerbydau trydan i leihau allyriadau o filtiredd y fflyd lwyd. Mae adroddiad CENEX wedi nodi arfer gorau yn seiliedig ar Glybiau Ceir llwyddiannus ledled y DU, a bydd yn cael ei ategu â data pellach gan ddarparwr Clwb Ceir Caerdydd. Mae angen gwaith pellach i ddiffinio'r camau nesaf, a allai lunio mentrau cydweithredol yn y dyfodol o fewn y BAH.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Cydweithio i leihau effaith carbon gweithgareddau caffael aelodau BGC a symud tuag at economi gylchol.	Er mwyn cael mewnwleidiadau dyfnach i allyriadau sy'n gysylltiedig â chaffael, gofynnwyd i aelodau'r Bwrdd Argyfwng Hinsawdd (BAH) rannu eu cynlluniau caffael arfaethedig, gyda ffocws penodol ar eu contractau gwerth uchaf. Ar hyn o bryd mae Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru yn dadansoddi'r data hwn i nodi cyfleoedd ar gyfer caffael ar y cyd a allai helpu i leihau allyriadau carbon a chostau. Mae sefydliadau fel Cyngor Caerdydd a GIG Cymru wedi cyflwyno, i'r BAH, bolisiau caffael wedi'u diweddaru gyda'r nod o leihau allyriadau carbon a hyrwyddo economi gylchol. Mae rhagor o fanylion am y mentrau hyn ar gael yn Amcan Lles 5: Prifddinas sy'n Gweithio Dros Gymru. Mae'r cyflwyniadau hyn wedi ysbrydoli aelodau eraill i ailystyried eu polisiau eu hunain, wrth ddarparu enghreifftiau ymarferol o sut i gydymffurfio â rheoliadau caffael sy'n dod i'r amlwg. Yn ogystal, mae'r Bwrdd Argyfwng Hinsawdd (BAH) yn derbyn sesiynau briffio rheolaidd gan arbenigwyr economi gylchol ym Mhrifysgol Metropolitan Caerdydd. Mae'r diweddariadau hyn yn arddangos arferion gorau a strategaethau arloesol y gall aelodau eu rhoi ar waith o fewn eu sefydliadau eu hunain.
Cydweithio i leihau carbon mewn ystadau gwasanaeth cyhoeddus drwy: - Gymharu a choladu amcangyfrifon costau cyffredinol ar gyfer sero-net erbyn 2030 ymhlith yr holl bartneriaid, a nodi bylchau ariannu, materion strategol, a chyfleoedd i drafod ymhellach gyda llunwyr polisi. - Sefydlu atafaelu carbon, plannu coed a phrotocolau rheoli tir amgylcheddol-gyfrifol mewn strategaethau ystadau.	Mae Cyngor Caerdydd wedi cynnal astudiaeth fawr ar y costau sy'n gysylltiedig â chyflawni sero net yn adeiladau'r Cyngor. Mae'r astudiaeth hon wedi'i rhannu â'r Bwrdd Argyfwng Hinsawdd (BAH) ac mae'n cael ei dyfynnu'n rheolaidd mewn trafodaethau cenedlaethol ar gyllid ôl-osod. Mae Ofgem wedi cymryd rhan mewn cyfarfodydd BAH i drafod heriau strategol wrth ddatgarboneiddio ac atgyfnerthu'r grid i gyflawni sero net. Mae cysylltiadau grid yn parhau i fod yn rhwystr a gydnabyddir yn eang, a disgwylir i ymgysylltu pellach ag Ofgem ddarparu mewnwleidiadau gwerthfawr i aelodau. Mae'r BAH yn parhau i gefnogi menter Coed Caerdydd, sy'n ehangu gorchudd coed ledled y ddinas ac yn gwella atafaelu carbon (gweler y diweddariad blaenoriaeth isod am ragor o fanylion). Er bod Coed Caerdydd wedi gwneud cynnydd sylweddol, mae'r BAH hefyd yn archwilio ffyrdd ychwanegol o integreiddio atafaelu carbon a rheoli tir yn gyfrifol mewn strategaethau ystadau. Yn ogystal, rhannodd Prifysgol Metropolitan Caerdydd ymchwil ar optimeiddio effeithlonrwydd ystadau yn ddiweddar, sydd wedi arwain at arbedion ynni sylweddol ac wedi galluogi'r sefydliad i ddarparu ar gyfer poblogaeth fyfyrwyr sy'n tyfu heb ehangu ei ôl troed. Gan adeiladu ar y mewnwleidiadau hyn, mae'r BAH - mewn cydweithrediad â Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru - bellach yn casglu data ar ddefnydd ynni ystadau ar draws sefydliadau sy'n aelodau i'w ddadansoddi ymhellach.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Cynyddu'r cyfle i amsugno allyriadau a gwella bioamrywiaeth gyda seilwaith gwyrdd. Mae hyn yn cynnwys ystyried defnyddio tir sector cyhoeddus i blannu mwy o goed er mwyn cynyddu atafaelu carbon a gwella bioamrywiaeth.	Mae Coed Caerdydd yn fenter 10 mlynedd sydd wedi'i chynllunio i wella gorchudd coed ledled Caerdydd, gan gefnogi Strategaeth Caerdydd Un Blaned. Nod y rhaglen yw cynyddu gorchudd coed yn y ddinas o 18.9% i 25% erbyn 2030. Ers ei lansio yn 2021, mae'r prosiect wedi arwain at blannu 118,500 o goed newydd. Yn 2024/25 yn unig, plannwyd dros 36,500 o goed ar draws 200 o safleoedd cyhoeddus, gan gynnwys 1,421 o goed lled-aeddfed, a thros 280 o goed stryd. Yn ogystal, mae tua 3km o wrychoedd wedi'u plannu, gan roi hwb pellach i fioamrywiaeth drefol. Mae'r prosiect hefyd wedi cyflwyno perllannau mewn parciau ac ysgolion, sy'n cynnwys amrywogaethau prin fel yr afal 'Gabalva'. Mae'r fenter wedi gweld cydweithrediad cryf gan aelodau'r Bwrdd Argyfwng Hinsawdd (BAH), gan gynnwys Prifysgol Caerdydd, Prifysgol De Cymru, Heddlu De Cymru, a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, sydd i gyd wedi hwyluso'r gwaith o blannu coed ar eu tir.
Cydweithio i ddatblygu a chyflwyno Cynllun Gweithredu Adfer Natur Lleol.	Mae Partneriaeth Natur Leol (PNL) Caerdydd wrthi'n datblygu Cynllun Gweithredu Adfer Natur Lleol (CGAN), i gyfrannu at gyflawni amcanion y Cynllun Gweithredu Adfer Natur Cenedlaethol. Bydd y CGAN yn nodi'r hyn sydd angen ei wneud i adfer a gwella natur yn y ddinas. Yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus yn 2023/24, parhaodd y gwaith yn 2024/25 i gasglu mewnbwn gan grwpiau bywyd gwyllt lleol ac arbenigwyr. Mae rhestr lawn o'r camau gweithredu arfaethedig bellach wedi'i llunio i'w cynnwys yn y drafft terfynol, y disgwylir iddo gael ei gwblhau yn haf 2025. I gefnogi'r cynllun, mae tudalennau gwe pwrpasol yn cael eu datblygu ar wefan Awyr Agored Caerdydd i rannu gwybodaeth a syniadau ar gyfer gweithredu. Disgwylir i'r rhain fynd yn fyw yn ddiweddarach yn y flwyddyn.
Cwblhau a chynnal gweithrediad y Siarter Teithio Iach i gefnogi newid moddol ymhlith staff gwasanaethau cyhoeddus.	Mae partneriaid ledled Caerdydd wedi parhau i gydweithio i ddarparu'r Siarter Teithio Iach. Mae datblygiadau allweddol eleni yn cynnwys: • Ymgysylltu parhaus drwy grŵp cymheiriaid Caerdydd a'r Fro, gan alluogi partneriaid i rannu cynnydd ac arfer da. • Cyflwyno sawl sesiwn 'Dr Beic' yn llwyddiannus yn Chwarter 4, a ariannwyd gan Dîm Iechyd Cyhoeddus Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro. Derbyniodd sesiynau adborth ardderchog ac roeddent yn aml wedi'u gordanysgrifio - gan dynnu sylw at y galw cryf a'r diddordeb cynyddol mewn beicio i'r gwaith. • Parhau i gyflwyno gwelliannau Metro De Cymru, ochr yn ochr â gwelliannau i seilwaith teithio llesol ledled y rhanbarth. • Ar lefel genedlaethol, mae Llywodraeth Cymru, Trafnidiaeth Cymru, ac Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi dechrau cwmpasu cynnig unedig i gyflogwyr sy'n adeiladu ar y model Siarter Teithio Iach. Disgwylir i'r dull integredig hwn gael ei lansio yn 2025/26.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	• Mae Prifysgol Abertawe'n gweithio gyda phartneriaid cenedlaethol i archwilio'r defnydd o Fapio Effeithiau Ehangach fel dull gwerthuso posib. • Hyrwyddodd sefydliadau siarter ymgyrchoedd ymwybyddiaeth allweddol drwy gydol y flwyddyn, gan gynnwys Mis Cerdded Cenedlaethol, Wythnos y Beic, Diwrnod Aer Glân Cenedlaethol, Diwrnod Beicio i'r Gwaith, Mis Dal y Bws, a Diwrnod Teithio Iach Cymru. • Er bod data cadarn ar lefel awdurdodau lleol ar gerdded a beicio yn parhau i fod yn gyfyngedig yng Nghymru, mae arolwg teithio cenedlaethol newydd bellach ar y gweill. Disgwylir canfyddiadau cychwynnol o'r flwyddyn gyntaf o gasglu data yn 2026. Mae'r camau nesaf yn cynnwys: • Parhau i gynnal cyfarfodydd rheolaidd i rannu arfer gorau, cydlynu cyfathrebu, a chryfhau gweithio mewn partneriaeth. • Adolygu'r dull lleol yng ngoleuni datblygiadau cenedlaethol, a defnyddio unrhyw offer, adnoddau neu gefnogaeth newydd wrth iddynt ddod ar gael.
Cydweithio i greu cynifer o gyfleoedd â phosib i ddatblygu cymdogaethau y mae modd eu cerdded wrth ddatblygu ac adeiladu seilwaith sector cyhoeddus newydd mawr, megis ystadau iechyd neu awdurdodau lleol, gan fwrw 'mlaen ag uchelgais Caerdydd i ddod yn 'ddinas 15 munud.'	Mae cynnydd wedi'i wneud wrth ymgorffori egwyddorion cymdogaethau y mae modd eu cerdded mewn gwaith adfywio a chynllunio ehangach. Mae Strategaeth Adfywio newydd yn cael ei datblygu, a disgwylir iddi gael ei chwblhau erbyn mis Medi 2025. Bydd y fframwaith cyffredinol hwn yn cefnogi bywiogrwydd canolfannau rhanbarthol a lleol, ac yn hyrwyddo datblygiad cymunedau cynaliadwy - sy'n allweddol i uchelgais Caerdydd o ddod yn ddinas 15 munud. Bydd y strategaeth yn nodi egwyddorion dylunio trefol, blaenoriaethau allweddol, a chysylltiadau strategol i lywio ymdrechion creu lleoedd ac adfywio yn y dyfodol. Bydd hefyd yn helpu i alinio rhaglenni seilwaith, polisiau cynllunio, a phrosiectau datblygu i wneud yn fawr o gyfleoedd ar gyfer cymdogaethau y mae modd eu cerdded, sydd wedi'u cysylltu'n dda.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Hyrwyddo bwyd iach, lleol, a charbon isel a chefnogi cais Bwyd Caerdydd i ddod y Lle Bwyd Cynaliadwy Aur cyntaf yng Nghymru.	Ym mis Hydref 2024, derbyniodd Caerdydd Wobr Aur Lleuedd Bwyd Cynaliadwy, sy'n cydnabod ymdrechion cydweithredol y ddinas i greu system fwyd gynaliadwy ac iach. Arweiniwyd y cyflwyniad am y wobr gan Bwyd Caerdydd – partneriaeth ledled y ddinas o unigolion a sefydliadau sy'n gweithio i hyrwyddo bwyd iach, amgylcheddol gynaliadwy a moesegol ledled y ddinas. Caerdydd yw'r lle cyntaf yng Nghymru i ennill gwobrau aur, arian ac efydd. Gan adeiladu ar y llwyddiant hwn, bydd y ddinas yn parhau i hyrwyddo newid tuag at opsiynau bwyd iachach a mwy cynaliadwy, gyda gwaith ar y gweill i ddatblygu Strategaeth Bwyd Da Caerdydd wedi'i diweddaru. Mae meysydd eraill o gynnydd yn cynnwys y canlynol: • Parhau i gyflwyno'r cam 'Arddangoswr' rhaglen arloesi a ariennir gan Brifddinas-Ranbarth Caerdydd, sydd wedi canolbwyntio ar gefnogi ffyrdd newydd ac arloesol o dyfu, dosbarthu a datgarboneiddio'r sector bwyd lleol. Ar ôl cwblhau'r rhaglen, cynhelir trafodaethau ynghylch cyfleoedd arloesi bwyd yn y dyfodol. • Ymdrechion i leihau hysbysebu bwyd a diodydd afiach sy'n uchel mewn braster, siwgr a halen ar safleoedd hysbysebu sy'n eiddo i'r Cyngor, ac a weithredir gan y Cyngor, ledled Caerdydd. Mae Tîm Astudiaethau Ymatebol Ymyrraeth Iechyd y Cyhoedd (PHIRST), wedi bod yn gweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, Cyngor Caerdydd, a Chyngor Bro Morgannwg, i ddeall canfyddiadau'r cyhoedd o hysbysebu bwyd a diod yn yr ardal leol, ac i archwilio effeithiau posib lleihau hysbysebu bwyd a diod sy'n uchel mewn braster, siwgr a halen. Mae gwaith dilynol wedi'i gynllunio i archwilio a oes cydberthynas rhwng dwysedd allfeydd bwyd cyflym / hysbysebu ger ysgolion ac ymatebion deiet hunan-adroddedig gan blant oedran ysgol. • Mae polisiâu newydd sy'n cefnogi tyfu bwyd lleol wedi'u cynnwys yng Nghynllun Adnewid Cynllun Datblygu Lleol Newydd (CDLI) Caerdydd - y fersiwn ddrafft lawn o'r CDLI Newydd - yr ymgynghorwyd arno rhwng mis Chwefror a mis Ebrill 2025.
Gwella ansawdd dŵr drwy ddatrysiaidau dalgylch cyfan sy'n seiliedig ar natur i reoli adnoddau dŵr.	Mae dull dalgylch cyfan o reoli adnoddau dŵr, dan arweiniad Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC), yn mynd rhagddo yn nalgylch Afon Elái, sy'n cwmpasu ardaloedd awdurdodau lleol Caerdydd, Bro Morgannwg a Rhondda Cynon Taf. Fel rhan o'r gwaith hwn, mae Asesiad Cyfalaf Naturiol wedi'i gynnal i gael dealltwriaeth gliriach o asedau naturiol gwerthfawr yr ardal, a'r ystod eang o fanteision y maent yn eu darparu i gymunedau lleol. Ers iddo gael ei lansio yn 2021, mae'r prosiect wedi canolbwyntio ar gydnabod gwerth amgylcheddol, cymdeithasol, diwylliannol ac economaidd cyfalaf naturiol yn y dalgylch, a nodi cyfleoedd i ddiogelu a gwella'r amgylchedd naturiol. Mae blaenoriaethau allweddol yn cynnwys adfer afonydd, rheoli llifogydd, a gwella ansawdd dŵr. Roedd Cam 1 yn cynnwys asesiad sylfaenol i fapio cyflwr a manteision asedau naturiol yr ardal. Roedd Cam 2 yn canolbwyntio ar ymgysylltu â'r cyhoedd a rhanddeiliaid i ddeall blaenoriaethau lleol, yn enwedig o safbwyntiau gwasanaethau cyhoeddus a chynllunio strategol. Roedd hyn yn llywio cyfres o flaenoriaethau a rennir ac yn nodi ble mae'r cyfleoedd mwyaf ystyrlon.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	Bydd y cam nesaf yn archwilio'r cyfleoedd hyn yn fwy manwl trwy ddatblygu cynllun ar gyfer y dalgylch cyfan. Bydd hyn yn mabwysiadu dull cydweithredol, dan arweiniad partneriaeth i sicrhau bod gwelliannau i gyfalaf naturiol yn cael eu cyflawni lle byddant yn cynnig y budd mwyaf i natur a phobl. Wrth edrych ymlaen, gellid ailadrodd y broses hon hefyd ar draws dalgylchoedd eraill i gefnogi cynllunio rhanbarthol ehangach a datgloi buddion lleol pellach. Gan adeiladu ar waith dalgylch Elái, mae sawl cynllun adfer afonydd ychwanegol bellach yn cael eu cynnig, gan gynnwys: • Nant y Wedal, Parc y Mynydd Bychan • Nant Lleucu, Cae Rec y Rhath • Nant Glandulais, Parc y Llysiau Poeth, Pontprenhau Mae ymgynghoriad cyhoeddus cychwynnol ar waith adfer arfaethedig yn Nant y Wedal ym Mharc y Mynydd Bychan eisoes wedi'i gwblhau. Mae adborth o'r ymgysylltiad hwn wedi llywio dyluniad amlinellol sy'n anelu at wella bioamrywiaeth ac ansawdd dŵr, wrth hefyd wella'r gofod glas ar gyfer defnydd cymunedol. Y bwriad yw symud y cynllun hwn ymlaen mewn cydweithrediad â phartneriaid a'r gymuned leol. Bydd gwaith ymgynghori a dylunio tebyg yn cael ei wneud ar gyfer y safleoedd arfaethedig eraill maes o law.
Deall effaith yr hinsawdd newidiol ar ein gwasanaethau a'n hystadau fel y risg o lifogydd, gan weithredu atebion addasu i'r hinsawdd yn ôl y gofyn.	Mae Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC) Caerdydd ar fin cwblhau ei Asesiad Risg Newid Hinsawdd ar gyfer Caerdydd. Ym mis Gorffennaf 2024, cytunodd BGC Caerdydd i gynnal yr asesiad i ddarparu dealltwriaeth gynhwysfawr o'i gwydnwch i heriau newid hinsawdd yn y dyfodol, ac i archwilio cyfleoedd strategol ar gyfer gweithredu ar y cyd. Ym mis Hydref 2024, llwyddodd Cyngor Caerdydd, gan weithredu ar ran aelodau'r BGC, i sicrhau cyllid trwy Gronfa Ffyniant Gyffredin (CFfG) y DU i gefnogi'r asesiad. Yn dilyn hyn, cydweithiodd aelodau o Fwrdd Argyfwng Hinsawdd y BGC i ddatblygu briff tendr ar gyfer penodi ymgynghorydd. Ym mis Rhagfyr 2024, penodwyd Waterman Group i arwain y gwaith. Mae'r asesiad wedi'i strwythuro o gwmpas y 61 o risgiau a chyfleoedd Asesiad o Risgiau Newid Hinsawdd 3 (CCRA3) a nodwyd ar gyfer Cymru, gan ymgorffori rhagamcanion newid hinsawdd lleol sy'n benodol i Gaerdydd. Mae templed asesu risg pwrpasol wedi'i ddatblygu i alinio â'r dosbarthiadau, mathau o asedau, a methodolegau sgorio risg sy'n fwyaf addas i weithrediadau'r BGC. Dynododd pob aelod o'r BGC gyswllt arweiniol i gysylltu â'r ymgynghorydd, gan ddarparu data a mewnwleidiadau perthnasol. Er mwyn cefnogi'r broses, trefnodd Waterman weithdy gyda chysylltiadau arweiniol i drafod yr asesiad, ac yna cyfweiliadau unigol gyda phob cynrychiolydd. Wrth i'r asesiad fynd rhagddo tuag at ei gwblhau, bydd Bwrdd Argyfwng Hinsawdd Caerdydd ac Is-grŵp Rheoli Asedau ac Argyfwng Hinsawdd Bro Morgannwg yn cymryd rhan mewn gweithdy ar y cyd yn haf 2025, wedi'i hwyluso gan Genedlaethau'r Dyfodol Cymru. Bydd y sesiwn hon yn canolbwyntio ar ganlyniadau dethol a risgiau allweddol ar y cyd a nodwyd yn yr asesiad, gan ddefnyddio offer rhagolwg a dyfodol i archwilio sefyllfaoedd posib a llywio ymatebion strategol. Bydd mewnwleidiadau o'r gweithdy hwn yn siapia'r camau nesaf yn y broses.

Amcan Lles 7: Moderneiddio ac integreiddio ein cymunedau

Blaenoriaeth	Diweddariad
Cynyddu'r defnydd o ddata, gan gynnwys data a rennir, ar draws gwasanaethau cyhoeddus i lywio'r broses o wneud penderfyniadau a diwygio gwasanaethau, gan adeiladu ar y dull llwyddiannus a fabwysiadwyd yn ystod y pandemig.	Mae gwaith i gryfhau'r broses o rannu data a dysgu ar draws gwasanaethau wedi parhau i fynd rhagddo yn 2024/25, gyda thri phrosiect mawr yn cefnogi darparu gwasanaethau mwy integredig, ymyrraeth gynharach, a gwneud penderfyniadau sy'n seiliedig ar dystiolaeth: • Nod y Prosiect Golwg Unigol ar y Plentyn yw mynd i'r afael ag argymhellion o adolygiadau achosion difrifol dros yr 20 mlynedd diwethaf, a ganfu y gallai rhannu gwybodaeth yn well ar draws sefydliadau partner fod wedi helpu i atal canlyniadau trasig i'r plant dan sylw. Nod hirdymor y prosiect yw dod â data ynghyd o bob rhan o Wasanaethau Plant, Addysg, Iechyd a gwasanaethau allweddol eraill, i greu darlun unigol cydlynol o blentyn. Aeth y system yn fyw ym mis Mawrth 2025, gan ddefnyddio data a gedwir gan Gyngor Caerdydd, gyda'r defnyddwyr cyntaf yn weithwyr cymdeithasol rheng flaen mewn Gwasanaethau Plant, yn enwedig y tîm Hyb Diogelu Amlasiantaethol (MASH). Wrth godi achosion newydd, mae gan weithwyr cymdeithasol bellach fynediad at systemau eraill y Cyngor, gan gynnwys Addysg a Chyfiawnder Ieuencid, gan alluogi asesiadau mwy gwybodus a gwneud penderfyniadau gwell sy'n seiliedig ar wybodaeth. Mae gwaith ar y gweill i ymgorffori data Gwasanaethau Ieuencid, Tai ac Iechyd. Dros amser, bydd mwy o setiau data a grwpiau defnyddwyr yn cael eu hychwanegu. • Mae'r Dangosfwrdd Diogelwch Cymunedol yn parhau i ddarparu darlun lefel uchel o ddata troseddau ledled Caerdydd, gan gefnogi trafodaethau sy'n seiliedig ar dystiolaeth a dadansoddiad wedi'i dargedu. Bellach wedi'i ymgorffori o fewn y Tîm Diogelwch Cymunedol, mae'r dangosfwrdd wedi'i alinio'n agosach â darparu gwasanaethau, gan helpu i yrru ymyriadau mwy effeithiol a mwy o ffocws. Er bod datblygiad pellach wedi'i oedi dros dro oherwydd cyfyngiadau adnoddau, roedd y dangosfwrdd yn parhau i fod yn gwbl weithredol ac yn gyfredol. Gydag adnoddau pwrpasol bellach ar waith, mae'r tîm mewn sefyllfa dda i arwain gwelliannau yn y dyfodol, gan gynnwys mwy o awtomeiddio data, setiau data ehangach, a delweddu gwell. • Mae Dangosfwrdd y Ddinas, sydd bellach wedi'i ailgynllunio ac sydd ar gael i'r cyhoedd ar-lein, yn dwyn ynghyd ystod eang o ddata, gan gynnwys dangosyddion canlyniadau Cynllun Lles BGC Caerdydd, i roi trosolwg o dueddiadau allweddol a pherfformiad ar draws y ddinas. Cafodd yr ailgynllunio ei oedi dros dro i ganiatáu ar gyfer sicrwydd ansawdd pellach, adborth defnyddwyr a dilysu data. O ganlyniad, mae'r dangosfwrdd bellach yn fwy cadarn a chywir, gyda model data wedi'i ad-drefnu sy'n cefnogi diweddariadau mwy dibynadwy ac awtomataidd. Bydd gwaith cynnal a chadw rheolaidd yn parhau, gyda gwiriadau chwarterol ar waith, a dangosyddion newydd yn cael eu hychwanegu, wrth i ddata ddod ar gael.

Blaenoriaeth	Diweddariad
Mabwysiadu dull integredig o reoli tir, adeiladau a gwasanaethau'r sector cyhoeddus mewn ardaloedd lleol, gan ymateb i anghenion a chryfderau pob cymuned, gan gynnwys cymunedau presennol a rhai a gynllunnir.	Mae cynnydd sylweddol wedi'i wneud wrth gymryd ymagwedd fwy integredig a strategol at reoli tir, adeiladau a gwasanaethau'r sector cyhoeddus. Ailsefydlwyd y Bwrdd Rheoli Asedau Partneriaeth yn 2023/24 ac mae'n cyfarfod bob chwarter, gan ddarparu fforwm lefel uwch i sefydliadau'r sector cyhoeddus yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg i gydlyn datblygiad a rheolaeth eiddo cyhoeddus, asedau a chynlluniau cyfalaf partneriaeth. Mae ei gylch gorchwyl diwygiedig, y cytunwyd arno ym mis Mawrth 2025, yn atgyfnerthu ei rôl wrth gefnogi'r gwaith o gyflawni blaenoriaethau Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Caerdydd, Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus y Fro a Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro. Mae'r Bwrdd yn goruchwyllo Cynllun Cyfalaf Strategol y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol ac yn hwyluso aliniad strategaethau cyfalaf, yn gwella dealltwriaeth o drefniadau llywodraethu pob sefydliad, ac yn helpu i nodi cyfleoedd ar y cyd i sicrhau mwy o werth a chanlyniadau gwell i gymunedau. Mae nifer o gynlluniau partneriaeth blaenoriaeth yn cael eu datblygu drwy'r Bwrdd, gan gynnwys datblygu prosiectau hybiau integredig newydd. Mae'r hybiau yn ceisio darparu cyfleusterau addas at y diben sy'n dod â gwasanaethau a staff ynghyd mewn un lle, gan alluogi cynnig mwy cyfannol a hygyrch i breswylwyr. Mae'r Bwrdd Rheoli Asedau Partneriaeth hefyd yn darparu dull i fonitro a lliniaru risgiau a rennir, sy'n cael eu nodi yn y Cynllun Cyfalaf Strategol ac yn cael eu holrhain ar draws sefydliadau partner. Mae risgiau allweddol yn cynnwys cyfyngiadau adnoddau ar draws pob partner oherwydd recriwtio a phwysau ariannol, costau adeiladu cynyddol, hyfywedd a materion technegol gyda chynlluniau, ac argaeledd cyfyngedig contractwyr medrus. Er gwaethaf yr heriau hyn, mae ymrwymiad cryf i weithio ar y cyd a chynllunio blaengar. Mae ymdrechion presennol yn adeiladu ar brosiectau cyfalaf ar y cyd llwyddiannus blaenorol, gyda chefnogaeth log risg a rennir, strwythurau llywodraethu prosiectau, a thechnegau rheoli prosiectau partneriaeth cadarn.
Cynyddu lefelau ymgysylltu â dinasyddion wrth wneud penderfyniadau, yn enwedig gyda grwpiau a phobl ifanc sydd wedi ymddieithrio'n ddinesig, gan archwilio dull ar y cyd o ymgysylltu ac ymgynghori â dinasyddion.	Mae Adroddiad Trosolwg Ymgynghori BGC Caerdydd yn cydgrynhoi canfyddiadau allweddol o ymarferion ymgynghori ac ymgysylltu a gynhelir gan bartneriaid gwasanaeth cyhoeddus ledled y ddinas. Mae'n darparu mewnwelediadau i safbwyntiau preswylwyr a defnyddwyr gwasanaeth ar eu bywydau, eu cymunedau, a'u profiadau gyda gwasanaethau cyhoeddus. Datblygwyd yr adroddiad cyntaf i lywio'r gwaith o greu Cynllun Lles Lleol cyfredol y BGC, ac mae'r Bwrdd wedi ymrwymo i'w ddiweddaru a'i gyhoeddi'n flynyddol. Wedi'i drefnu o gwmpas Amcanion Lles y BGC, mae'r adroddiad, lle y bo'n bosib, yn cynnwys dadansoddiadau demograffig i gynnig dealltwriaeth ddyfnach o sut mae safbwyntiau a phrofiadau yn amrywio ar draws gwahanol gymunedau. Disgwylir i'r rhifyn nesaf gael ei gyhoeddi yn haf 2025.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	Ar ben hynny, mae Partneriaeth Gwasanaethau Cyhoeddus Caerdydd a'r Fro bellach wedi'i sefydlu, ac mae wedi cynnal tri chyfarfod hyd yn hyn. Mae'r bartneriaeth wedi ymrwymo i gryfhau cydweithio ar draws Caerdydd a'r Fro drwy gydlyn gweithgareddau ymgysylltu lles, sicrhau aliniad lle y bo hynny'n bosib, a hyrwyddo dysgu a rennir. Gyda chymunedau a gwasanaethau cyhoeddus yn wynebu heriau sylweddol, bydd gan y grŵp rôl hanfodol wrth sicrhau bod lleisiau lleol yn cael eu clywed a bod gwasanaethau yn adlewyrchu anghenion trigolion. Trwy feithrin partneriaethau effeithiol, mae'r grŵp yn ymroddedig i leihau anghydraddoldebau, ymgysylltu â grwpiau na chlywir ganddynt yn aml, a datblygu arferion gorau ar gyfer cyfranogiad ystyrion. Mae blaenoriaethau allweddol yn cynnwys alinio ymdrechion ymgysylltu, cynnal cysondeb mewn negeseuon ar draws partneriaid, a defnyddio rhwydweithiau ar y cyd i wneud yn fawr o gyfranogiad y cyhoedd. Mae'r bartneriaeth yn cyfarfod bob deufis, gyda BIP Caerdydd a'r Fro yn darparu cymorth ysgrifenyddol. Bydd adroddiad blynyddol yn cael ei gyflwyno i Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus Caerdydd a Bro Morgannwg, gan sicrhau tryloywder ac atebolrwydd.
Arwain gwasanaethau cyhoeddus sy'n ymateb i amrywiaeth y ddinas ac yn ei hadlewyrchu, gan gynnwys ymateb i argymhellion y Tasglu Cydraddoldeb Hiliol a'u gweithredu'n llawn.	Ym mis Gorffennaf 2020, cytunodd Cyngor Caerdydd i sefydlu Tasglu Cydraddoldeb Hiliol Caerdydd i weithio gyda'r Cyngor a phartneriaid yn y sector cyhoeddus i nodi cyfleoedd ymarferol ar gyfer newid a fyddai'n gwella cydraddoldeb hiliol yng Nghaerdydd a dod o hyd i ffyrdd newydd o wella canlyniadau ar gyfer trigolion ethnig lleiafrifol. Cyhoeddodd Tasglu Cydraddoldeb Hiliol Caerdydd ei adroddiad terfynol ym mis Mawrth 2022 a oedd yn cynnwys 31 o argymhellion ar draws pum maes thematig; cyflogaeth a gweithlu cynrychioliadol; addysg a phobl ifanc; llais y dinesydd; iechyd; a chyfiawnder troseddol. Cafodd yr holl argymhellion eu hadolygu a'u derbyn gan Gabinet Cyngor Caerdydd ym mis Rhagfyr 2022, gyda BGC Caerdydd wedyn yn cytuno ar yr holl argymhellion eraill sy'n berthnasol i sefydliadau'r sector cyhoeddus yng Nghaerdydd. Ar gyfer pob argymhelliad, darparodd cyrff cyhoeddus dynodedig ymateb rheoli cynhwysfawr, gan gynnwys swyddogion arweiniol a nodwyd. Mewn ymateb i argymhelliad cynnar gan y Tasglu, sefydlodd BGC Caerdydd y Rhwydwaith Cydraddoldeb Gwasanaethau Cyhoeddus i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r camau gweithredu y cytunwyd arnynt, hyrwyddo cydraddoldeb yn y gweithle, a sicrhau ffocws parhaus ar wella canlyniadau ar gyfer cymunedau amrywiol Caerdydd. Yn haf 2024, ailymgynullwyd Tasglu Cydraddoldeb Hiliol Caerdydd i asesu cynnydd. Daeth i'r casgliad bod datblygiadau sylweddol wedi'u gwneud wrth gyflawni'r camau y cytunwyd arnynt. Er bod y Tasglu wedi cydnabod y cyflawniadau hyn, tynnodd sylw hefyd at feysydd sydd angen sylw pellach, yn enwedig ym maes cyflogaeth a demograffeg y gweithlu.

Blaenoriaeth	Diweddariad
	Gwnaed cynnydd sylweddol o ran cefnogi cyflogaeth, yn enwedig o fewn y Cyngor, drwy ystod o fesurau ymarferol a gymeradwyodd y Tasglu. Fodd bynnag, pwysleisiodd y Tasglu yr angen i ganolbwyntio ar bedair blaenoriaeth allweddol, ynghyd â sawl awgrym ymarferol, i gryfhau cydraddoldeb hiliol ymhellach yng Nghaerdydd: • Cynyddu amrywiaeth yng ngweithlu'r Cyngor • Cynyddu amrywiaeth yng ngweithlu ysgolion • Manteisio i'r eithaf ar Werth Cymdeithasol er budd cymunedau lleol • Hyrwyddo tegwch hiliol o fewn y system gyfiawnder, gyda ffocws penodol ar ddiwygiadau i arferion cyfreithwyr ar ddyletswydd. Mae gwaith wedi'i wneud i sicrhau bod camau gweithredu parhaus neu anghyflawn yn cael eu hintegreiddio i fframweithiau polisi presennol, gan gadw ffocws cryf ar weithredu'r holl fesurau y cytunwyd arnynt yn llawn. Mae hyn yn adlewyrchu'r amserlenni amrywiol sy'n ofynnol ar gyfer cyflawni, yr angen am weithredu pellach mewn rhai meysydd, a natur barhaus rhai mentrau. Er enghraifft, mae argymhellion sy'n ymwneud â Chyngor Caerdydd wedi'u hymgorffori yng Nghynllun Cydraddoldeb Strategol y Cyngor ar gyfer 2024-28, wrth i argymhellion ar gyfer partneriaid y sector cyhoeddus lleol gael eu hymgorffori mewn dulliau llywodraethu ac adrodd Rhwydwaith Cydraddoldeb Gwasanaethau Cyhoeddus, a byddant yn cael eu monitro drwy Rhwydwaith Cydraddoldeb y Gwasanaethau Cyhoeddus. Wrth edrych ymlaen, er mwyn hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant ar draws gwasanaethau cyhoeddus, mae'r Rhwydwaith wedi adolygu arferion gorau ac wedi nodi meysydd i'w gwella ymhellach. Fel rhan o'r ymdrech hon, mae wedi datblygu camau gweithredadwy i drawsnewid arfer gorau yn arfer cyffredin ar draws holl sefydliadau'r sector cyhoeddus, gan ganolbwyntio ar bum maes thematig allweddol: • Arweinyddiaeth a Diwylliant • Hyfforddiant Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant • Amrywiaeth y Gweithlu • Darparu Gwasanaethau Cynhwysol a Gwybodus • Gwerth Cymdeithasol Bydd BGC Caerdydd yn parhau i oruchwyllo'r gwaith hwn drwy adroddiad blynyddol, gan sicrhau bod cynnydd parhaus yn cael ei olrhain a'i amlygu.

